

ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีคณะวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง ได้พิจารณาการศึกษา
ต้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กำธร ธรรมพิทักษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัตน์)

คณบดี คณะวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง

มีนาคม 2555

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์กำธร ธรรมพิทักษ์อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระและเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ความถูกต้องต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้จนสามารถดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อย และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณศักดิ์ชาย ธงชัย ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด คุณฉัตรชัย คำเจริญ ผู้ช่วยผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด คุณเสรี นาคสุวรรณ ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเวียงชัย ที่ช่วยสนับสนุนข้อมูล ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ขอขอบคุณ ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้ แนวคิดและวิธีการ ขอขอบคุณเพื่อนพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาป่าแดด ที่ให้กำลังใจ รวมถึงแนวคิดต่างๆ ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ฉบับนี้ จนแล้วเสร็จสมบูรณ์

ประโยชน์คุณค่าและความดีของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ หากบังเกิดต่อการศึกษาและสังคม ด้วยประการใดๆ ผู้ศึกษาขอมอบคุณความดีเหล่านั้น เป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความรักความเคารพและตอบแทนพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ สมาชิกในครอบครัว ที่ได้ให้ชีวิตและกำลังใจแก่ผู้ศึกษา ตลอดจนเพื่อนมิตรสหายที่ได้ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจตลอดมา

ประชัน แสนไช

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ประชัน แสลงไข
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กำธร ธรรมพิทักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บค.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าและพฤติกรรมการชำระหนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยการสุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ 240 คน ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วน 132 คน และลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ 162 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไควสแควร์

ตัวแปรอิสระคือปัจจัยภายใน ได้แก่ภาวะเศรษฐกิจ, นโยบายของรัฐบาล, ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง ปัจจัยภายใน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย, หลักประกันที่ใช้ค้ำประกัน, ระบบการติดตามหนี้, การควบคุมและกำกับ, การพิจารณาสินเชื่อ ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้ได้แก่การใช้เงินกู้, สถานภาพครอบครัวของลูกหนี้, ลักษณะของลูกหนี้, การดำรงตน พฤติกรรมการชำระหนี้ได้แก่ชำระหนี้ที่เมื่อมีรายได้, ชำระเมื่อมีพนักงานติดตามทวงถาม, ชำระเมื่อถึงกำหนด

พบว่ากลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มีอายุระหว่าง 45 ถึง 54 ปี การศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา และปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าได้แก่ ระยะเวลาการเป็นลูกค้า รายได้สุทธิ รายจ่ายสุทธิ และวงเงินกู้ของลูกค้า และ ความคิดเห็นของลูกค้าที่มีผลต่อปัจจัยการชำระหนี้ พบว่า ปัจจัยภายนอกได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีมีผลต่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ปัจจัยภายในธนาคารได้แก่ การติดตามหนี้ การพิจารณาสินเชื่อ ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้ได้แก่การใช้จ่ายเงินของลูกค้า และสมาชิกในครอบครัวสูงเกินไป พฤติกรรมการชำระหนี้ พบว่าลูกค้าจะชำระหนี้ทันทีเมื่อมีรายได้ และจะชำระหนี้เงินกู้ภายนอกก่อนที่จะชำระหนี้ธนาคารและหากลูกค้าที่คิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานทันที

Title THE FACTORS AFFECTING DEBT REPAYMENT OF FARMER TO BANK
FOR AGRICULTURE AND AGRICULTURE CO-OPERATIVES PADAT
BRANCH AT CHIANG RAI

Author Prachan Sanko

Advisor Assistant Professor Khamthorn Thamapitak

Academic Paper Independent Study M.B.A., University of Phayao, 2010

ABSTRACT

This study was an attempt to investigate the factor affecting and behavior member's repayment. The population studied was Agriculture and Agricultural Cooperatives members in Padat District, Chiang Rai. The simple random sampling was used for 240 repayment members, 132 the little repayment members and 162 non-repayment members. Data was analysed by the use of percentage, means, standard deviation and Chi-square.

The independent variable factors, including economic conditions, government policies, natural disasters, unexpected situation or event. The mission of the week. Changes in interest rates, collateral, guarantees that the system of collection, monitoring and control, the loan approval. Factors that include the use of the accounts receivable financing, family status, her debt, the debtor, holding his behavior, including debt repayment when income, paid at the employee collection, paid at maturity.

Found that most customers are male, aged 45-54 years of primary education. And factors affecting the repayment of such period as the client's net income and net of bank customer. And lost of factors that affect the external factors, including the repayment. Poor economic conditions affecting the cost of production higher. Internal factor include the bank debt. The loan. Factors include the use of the customer paying customers and members of the family to. Repayment behavior, the customer will pay to pay debt that will get your employees.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่จะได้รับการศึกษา	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
กระบวนการพิจารณาสินเชื่อเพื่อการเกษตร	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	15
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	17
ตรวจสอบเครื่องมือ	18
วิธีการเก็บข้อมูล.....	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของลูกค้า.....	21
ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ.....	25
ตอนที่ 3 ภาระหนี้สิน	32
ตอนที่ 4 สถานการณ์ของลูกค้าเผชิญ.....	35
ตอนที่ 5 ระดับความคิดเห็นของลูกค้าที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า.....	37
5 บทสรุป.....	55
สรุปผลการศึกษา.....	55
ผลการทดสอบสมมติฐาน	59
อภิปรายผลการศึกษา.....	60
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	66
ภาคผนวก ข ข้อบังคับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฉบับที่ 44	72
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	84

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนสัดส่วนของกลุ่มลูกค้าตัวอย่างแต่ละแต่ละตำบล (Quota Sampling) ..	17
2 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ	21
3 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ	22
4 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสถานะภาพสมรส	22
5 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา	23
6 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ..	23
7 แสดงจำนวนร้อยละและค่าโคสแควร์ของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระยะเวลา การเป็นลูกค้า ธ.ก.ส.	24
8 แสดงจำนวนร้อยละของรายได้จากการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม ประเภทการผลิต	25
9 แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน.....	26
10 แสดงจำนวนร้อยละของที่มาแห่งรายได้นอกภาคการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ ข้อมูล จำแนกตามประเภทของรายได้	27
11 แสดงระดับร้อยละของรายได้นอกภาคการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล.....	27
12 แสดงระดับร้อยละของรายได้ทั้งหมดของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล.....	28
13 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล.....	29
14 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล	30
15 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล	30
16 แสดงร้อยละของระดับหนี้ ธ.ก.ส. ประเภทเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของลูกค้าผู้ให้ ข้อมูล.....	32
17 แสดงระดับร้อยละของจำนวนเงินที่ลูกค้าจะต้องชำระหนี้ต่องวดของเงินกู้ ประเภทเพื่อเป็นค่าลงทุนของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล	32
18 แสดงระดับร้อยละ ค่าสถิติของระดับหนี้เงินกู้ทั้งหมดของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล.....	33
19 แสดงระดับร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินรวมของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล	34
20 แสดงจำนวนร้อยละของผู้กู้ที่กำลังเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 แสดงจำนวนร้อยละของระดับความคิดเห็นของลูกค้ำที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้ำ ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด.....	37
22 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของลูกค้ำกลุ่มที่ชำระหนี้ได้, กลุ่มที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มที่ไม่ชำระหนี้ได้.....	41
23 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดีที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นระหว่างกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้เป็นรายคู่.....	44
24 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทำให้ผลิตผลทางการเกษตรตกต่ำระหว่างกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้	44
25 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ย เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้	45
26 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินกูของธนาคารเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้ .	46
27 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับการให้บริการของพนักงานธนาคารเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้....	46
28 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็น เฉลี่ย เกี่ยวกับการติดต่อขอกู้เงินพนักงานได้ชี้แจงวิธีการชำระหนี้ได้ละเอียดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ย เกี่ยวกับก่อนการชำระหนี้ลูกค้าได้รับหนังสือเตือนให้ชำระหนี้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	47
30 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับ “การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้	48
31 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การติดตามทวงถามเงินกู้ของพนักงาน” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	48
32 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “เมื่อท่านได้รับเงินกู้ไปแล้วพนักงานได้ไปเยี่ยมหรือติดตามการใช้เงินกู้” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้	49
33 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของเกษตรกรและสมาชิกในครัวเรือนสูงเกินไป” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	50
34 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ลูกค้ามีภาระหนี้สินภายนอกที่มีดอกเบี้ยสูง” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	50
35 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ลูกค้านำเงินไปชำระหนี้ภายนอกก่อนชำระคืนธนาคาร” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “บุตรช่วยส่งชำระหนี้” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้	52
37 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “หากท่านคิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานทันที” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดกับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	52
38 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ในการชำระหนี้ท่านจะชำระหนี้ทันทีเมื่อมีรายได้” เป็นพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้	53
39 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การเสียชีวิต การเจ็บป่วย การหย่าร้างของเกษตรกรผู้กู้” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้.....	53

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1	แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
---	-------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นในปี 2509 มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสินเชื่อทางการเกษตรแก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป และให้บริการธุรกรรมทางการเงินทุกประเภท ได้ดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 45 ปี บทบาทส่วนใหญ่ในระยะแรกตั้งแต่ พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2539 ให้บริการสินเชื่อทางการเกษตรให้กับเกษตรกรทั่วไป และสหกรณ์การเกษตร โดยใช้นวัตกรรมทางการเงินที่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคนใช้บุคคลในกลุ่มค้ำประกันรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมสนับสนุนให้เกษตรกรรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์เพื่อการเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้ำ ธ.ก.ส. (สกต.)

ต่อมาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 ถึง ปัจจุบัน ธ.ก.ส. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทการดำเนินงานโดยการขยายการให้สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้การพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิต ขยายการให้บริการสินเชื่อไปสู่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชน สหกรณ์ทุกประเภททั้งในและนอกภาคการเกษตร รวมถึงการให้สินเชื่อแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นกับภารกิจพัฒนาชนบทภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการดำเนินงานในปีบัญชี 2553 ธ.ก.ส. ได้การจ่ายสินเชื่อเป็นจำนวนเงิน 577,591 ล้านบาท ให้เกษตรกรทั่วประเทศ จำนวน 3,378,569 ราย ผลการชำระหนี้ ลูกค้ำสามารถชำระหนี้ได้จำนวน 2,958,737 ราย และมีหนี้ค้างชำระจำนวน 420,196 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.44 ของเกษตรกรลูกค้ำทั้งหมด

ในส่วน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด ดูแลเกษตรกรลูกค้ำทั้ง 5 ตำบลในอำเภอป่าแดด จำนวน 4,532 ราย ได้แก่ ตำบลป่าแดด ตำบลป่าแวง ตำบลโรงช้าง ตำบลศรีโพธิ์เงิน และตำบลสันมะค่า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ให้บริการสินเชื่อในปีบัญชี 2553 จำนวน 3,569 ราย และผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ ณ สิ้นปีบัญชี 2553 วันที่ 31 มีนาคม 2554 ดังนี้

ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ในปีบัญชี 2553 ได้จ่ายสินเชื่อให้กับเกษตรกร จำนวน 3,569 ราย เป็นจำนวนเงิน 781,75 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี 2552 และ 2551 เป็นจำนวนเงิน 197.55, 306.48 ล้านบาท ตามลำดับ ด้านการชำระหนี้ ปีบัญชี 2553 มีเกษตรกรลูกค้ำสามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ 2,767 ราย คิดเป็น 77.53% ของเกษตรกรลูกค้ำที่ขอรับสินเชื่อทั้งหมดลดลงจาก

ปีบัญชี 2552 และ 2551 ที่สามารถชำระหนี้ได้ 82.20% และ 83.57% และเกษตรกรลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา และลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ในปีบัญชี 2553 สูงถึง 22.47% หรือ 802 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2552 และ 2551 ที่มีหนี้ค้าง 17.80%, 16.43% ตามลำดับ ดังนั้นเกษตรกรที่ขอรับสินเชื่อมีแนวโน้มที่จะชำระหนี้ได้ตามกำหนดลดลง ส่งผลให้ ธ.ก.ส. สาขาป่าแดดมีหนี้ค้างชำระมากขึ้นมีผลทำให้ธนาคารฯ เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) เพิ่มขึ้นทุกจะส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคารฯ มีรายได้ลดลงมีภาระค่าใช้จ่ายในการสำรองค่าเผื่อหนี้สูญมีภาระค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ค้างชำระมากขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นจึงเป็นที่มาของเป็นที่มาของการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรสาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย เพื่อที่จะนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาการจ่ายสินเชื่อ นำไปกำหนดกลยุทธ์การดำเนินการในด้านสินเชื่อ เช่นการติดตามหนี้ การกำกับดูแลลูกค้ารวมถึงการแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรลูกค้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด สำนักงานจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการชำระหนี้หนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด สำนักงานจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดจังหวัดเชียงราย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามคือ กลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด กลุ่มลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระบางส่วนหรือชำระหนี้ได้บางสัญญา กลุ่มลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระทุกสัญญา กับตัวแปรต้นคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ได้แก่ ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้ และพฤติกรรมการชำระหนี้ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มาใช้บริการสินเชื่อเพื่อการเกษตรจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด สังกัดสำนักงานจังหวัดเชียงราย กำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยใช้ฐานข้อมูลจำนวนผู้กู้ จากรายงานกิจการ ณ 31 มีนาคม 2554 ได้แก่ ลูกค้าที่มีหนี้ปกติจำนวน 2,767 ราย ลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระบางส่วนจำนวน 354 ราย และเกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระทุกสัญญาจำนวน 448 ราย ซึ่งกระจายอยู่ทั้ง 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าแดด ตำบลป่าแวง ตำบลสันมะค่า ตำบลโรงช้าง ตำบลศรีโพธิ์เงิน จำนวน 730 ราย

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ประมาณ 8 เดือน

ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2554–เดือน มีนาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชำระหนี้ได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกค้าที่มาขอรับสินเชื่อแล้วสามารถชำระสินเชื่อได้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยได้ครบทุกสัญญาภายในระยะเวลาที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดกำหนดไว้ เรียกลูกค้าประเภทนี้ว่า เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ปกติ

ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา หมายถึง ลูกค้าที่มาขอรับสินเชื่อแล้วสามารถชำระสินเชื่อได้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยได้บางส่วนหรือชำระสินเชื่อได้ไม่ครบทุกสัญญาภายในระยะเวลาที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดกำหนดไว้ เรียกลูกค้าประเภทนี้ว่า เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระบางส่วน

ชำระหนี้ไม่ได้ หมายถึง ลูกค้าที่มาขอรับสินเชื่อแล้วไม่สามารถชำระสินเชื่อที่เป็นต้นเงินได้ภายในระยะเวลาที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดกำหนดไว้ได้ทุกสัญญา เรียกลูกค้าประเภทนี้ว่า เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระ

เงินกู้ระยะสั้น หมายถึง สินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย และสินเชื่อเงินด่วน ที่มีกำหนดระยะเวลาการชำระสินเชื่อไม่เกิน 12 เดือน

เงินกู้ระยะยาว หมายถึง สินเชื่อเพื่อการลงทุน ซึ่งมีระยะเวลาการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ เป็นระยะเวลาการชำระหนี้ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปและไม่เกิน 20

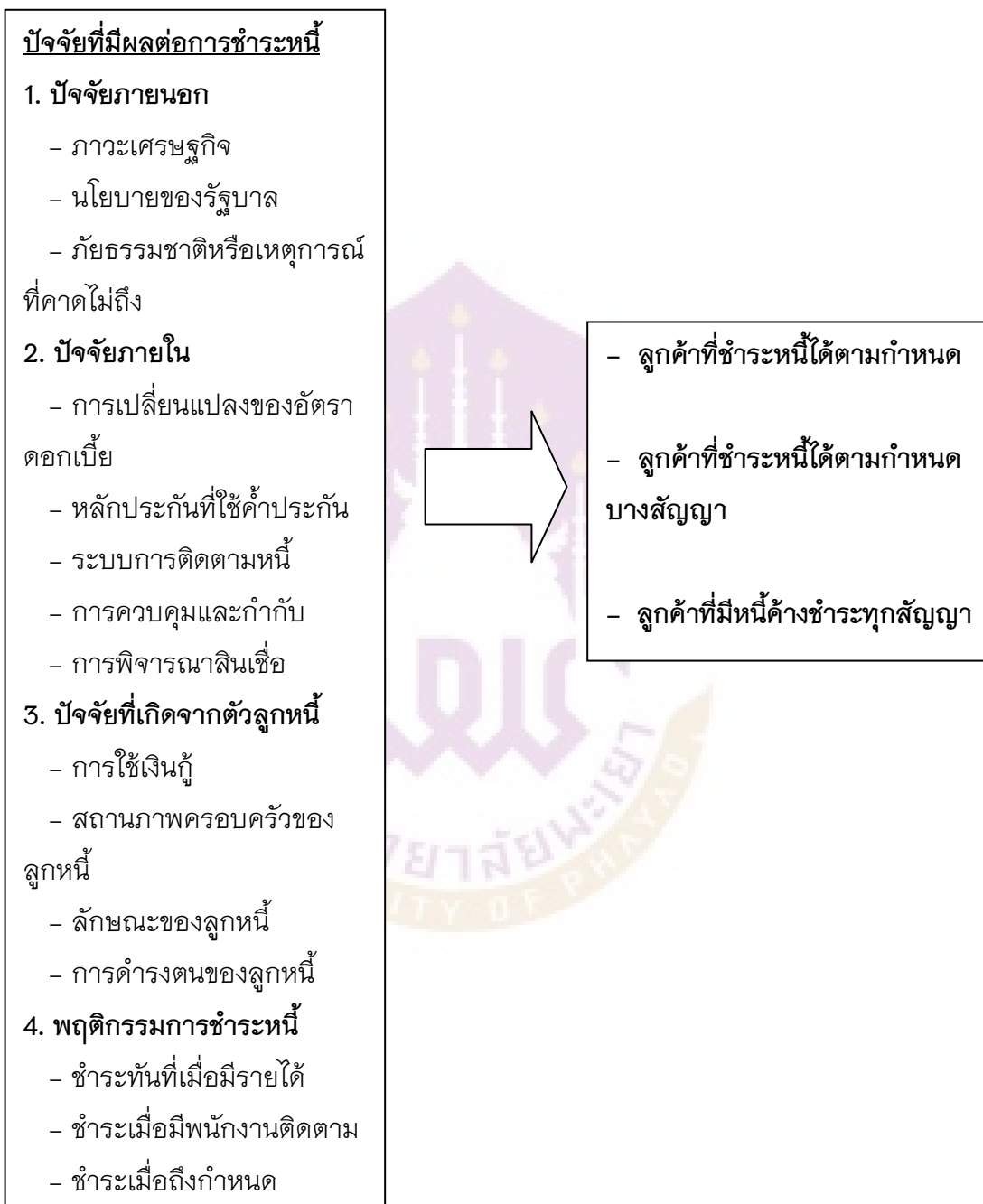
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของลูกค้าที่มีความรับผิดชอบต่อการชำระหนี้
2. ทำให้ทราบถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม ของลูกค้าที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้
3. เพื่อให้ทราบถึงโอกาสการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างแท้จริง
4. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนบริหาร กำหนดกลยุทธ์การจัดการด้านสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการบริหารงานด้านสินเชื่อที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) และสถาบันการเงินทั่วไปใช้สืบสวนหาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ถึงตัวผู้กู้ว่าเมื่อได้รับสินเชื่อแล้วสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานจนสามารถส่งผลประโยชน์ตอบแทนเป็นดอกเบี้ยและคืนเงินต้นได้ตามกำหนด ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงต้องมีหลักเกณฑ์ในการหาข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจให้สินเชื่อ ซึ่งการที่จะพิจารณาให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายใดจะต้องพิจารณาเกษตรกรแต่ละรายมีความสามารถในการชำระหนี้ได้หรือไม่

กระบวนการพิจารณาสินเชื่อเพื่อการเกษตร

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ก่อนจะเข้าไปปล่อยสินเชื่อในท้องที่ได้เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องทำการสำรวจหาข้อมูลในท้องที่ที่จะเข้าไปดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจที่จะกำหนดเป้าหมายในการให้สินเชื่อ ได้แก่ เนื้อที่ทำการเกษตร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การถือครองที่ดิน การชลประทานแหล่งน้ำ การคมนาคมประเภท การทำการเกษตร ความสามารถในการทำเกษตร ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ การตลาด รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน หนี้สินเกษตรกรความสามารถในการชำระหนี้

โดยมีกระบวนการการสำรวจข้อมูลธนาคารจะดำเนินการดังนี้

1. สัมภาษณ์เกษตรกรผู้ขอสินเชื่อครั้งนี้ประวัติของผู้ขอกู้และประวัติดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา, จำนวนเงินที่ขอกู้วัตถุประสงค์ของการขอกู้, กิจการที่อยู่ในปัจจุบัน และโครงการดำเนินงานต่อไป, ทรัพย์สินและหนี้สินในปัจจุบัน

2. การออกสำรวจกิจการผู้ขอกู้โดย เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะนัดผู้ขอกู้เพื่อไปเยี่ยมชมและสำรวจกิจการ ณ สถานที่ประกอบการผู้ขอกู้ เพื่อพิจารณาสภาพกิจการ เพื่อตรวจสอบและเปรียบเทียบกับคำสัมภาษณ์สอบถามรายละเอียดบางประการเพิ่มเติม เจ้าหน้าที่สินเชื่อควรถ่ายรูปผู้ขอกู้ บ้าน ที่ดินที่ประกอบการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งปลูกสร้างตลอดจนหลักทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกัน เพื่อนำมาประกอบรายงานให้ผู้มีอำนาจสินเชื่ออนุมัติด้วย

3. การจัดหาข้อมูลจากแหล่งอื่นดังนี้ บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับผู้กู้ เช่น เพื่อนบ้าน หรือธนาคารอื่นที่ผู้กู้ใช้สินเชื่ออยู่ก่อนสอบถามประวัติการชำระหนี้ การปฏิบัติตามสัญญา การชำระเงินหนี้ค้าง ตลอดจนประวัติของการดำเนินธุรกิจของผู้กู้, คู่แข่งขันที่ประกอบกิจการเกษตรในลักษณะ

เดียวกัน ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ราคาขาย การตลาด ฐานะทางการเงินของผู้ขอกู้ ต้องนำมาวิเคราะห์เสียก่อนที่จะนำไปใช้เพราะคู่แข่งชั้นมักให้ข้อมูลที่เป็นไปในด้านเสียหายมากกว่าสนับสนุน, ผู้นำท้องถิ่นที่รู้จักผู้กู้ดี เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ประวัติส่วนตัว ความประพฤติสภาพทางสังคมของผู้ขอกู้, ข้อมูลแบบทฤษฎีภูมิ ซึ่งรายงานเกี่ยวกับสถานะความเคลื่อนไหวทางการผลิตและการตลาด หน่วยราชการและเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ดังตัวอย่างต่อไป

ทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อ

1. วิเคราะห์จากนโยบาย 5 C (5 C, s Policy)

อดีตการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ของสถาบันการเงินใช้นโยบาย C (C, s Policy) โดยพิจารณาในด้านต่าง ๆ ของผู้ขอสินเชื่อ 3 ประการคือ คุณสมบัติ (Character) เงินทุน (Capital) และความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) ต่อมาได้พิจารณาเพิ่มเติมในด้านหลักประกัน (Collateral) และสภาวะการณ์ทั่ว ๆ ไป (Condition) และประกอบกับในการวิเคราะห์สินเชื่อในปัจจุบัน ดังนี้

1.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับสินเชื่อ (Character) เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว เช่น พฤติกรรม ความซื่อสัตย์ อุปนิสัยความรับผิดชอบ ความเต็มใจที่จะชำระหนี้รวมถึงความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย และการประกอบอาชีพ ผู้ขอรับสินเชื่อของธกส. มี 2 ประเภทซึ่งการพิจารณาด้านคุณสมบัติก็จะแตกต่างกัน

- บุคคลธรรมดา พิจารณาประวัติส่วนตัว เช่น ความมั่นคงทางด้านครอบครัว อาชีพ อุปนิสัย สถานะทางสังคม ความซื่อสัตย์ ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญในอาชีพ ความตั้งใจในการชำระหนี้

- นิติบุคคล เช่น กองทุนหมู่บ้าน สถาบันการเงิน จะพิจารณาถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ฐานะทางการเงินในอดีตและปัจจุบัน คุณสมบัติของผู้บริหาร

1.2 ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) เป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้คืน (Ability to repay) โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสามารถในการหากำไร รายได้ รายจ่าย ผลกำไร และฐานะทางการเงินของกิจการ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด

1.3 เงินทุน (Capital) เป็นการพิจารณาจากสินทรัพย์ของกิจการ และส่วนของผู้เจ้าของ ได้แก่ หลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันหนี้ ทรัพย์สินของผู้กู้ที่มีอยู่แล้ว หรือ ทรัพย์สินอื่น ๆ ส่วนของผู้เจ้าของก็คือ เงินทุนของผู้เจ้าของที่จะลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้มีมากน้อยเพียงใด มีสัดส่วนที่เหมาะสมหรือไม่

1.4 หลักประกัน (Collateral) เป็นการพิจารณาถึงหลักประกันเป็นปัจจัยในการช่วยลดความเสี่ยงของการให้สินเชื่อในกรณีที่ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในอนาคตไม่เป็นไปตามแผนที่คาดคะเนไว้ หรือในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งหลักประกันสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- บุคคล อาจจะเป็น บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาต้องพิจารณาถึงฐานะส่วนตัว สถานะทางสังคม ชื่อเสียง ฯลฯ ถ้าเป็นนิติบุคคลจะพิจารณาถึงผลประกอบการในอดีต ผลกำไร และความสามารถในการชำระหนี้

- หลักทรัพย์ หลักทรัพย์นั้นจะต้องมีสภาพคล่องและอยู่ในทำเลที่ดีอาจจะเป็นอสังหาริมทรัพย์ได้แก่ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ และสังหาริมทรัพย์ เช่น เงินฝาก พันธบัตร

1.5 สภาพการณ์โดยทั่วไป (Condition) เป็นการพิจารณาถึงสถานะทางเศรษฐกิจ (Economic condition) ที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการผลิต การจำหน่าย การบริโภค ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ควรพิจารณาได้แก่ การแข่งขันทางธุรกิจ, นโยบายของรัฐบาล ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ , ความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ, แนวโน้มของธุรกิจ และ ภาวะตลาดโดยทั่วไป, การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ของสินค้า, ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ปัญหาแรงงาน สภาพดินฟ้าอากาศ ภัยธรรมชาติ ภาวะทางการเมือง เป็นต้น

2. วิเคราะห์จากนโยบาย 5P (5 P's Policy)

การวิเคราะห์สินเชื่อโดยใช้นโยบาย 5P ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะสามารถใช้เป็นหลักนโยบายของธนาคารประกอบด้วย

2.1 ตัวบุคคล (People) เป็นการพิจารณาว่าบุคคลที่จะกู้เงินมีความรับผิดชอบเพียงใด มีประวัติส่วนตัวเป็นอย่างไร มีความสำเร็จในธุรกิจมากน้อยเพียงใด เป็นบุคคลที่เชื่อถือได้หรือไม่ หรือไม่มีวินัยในการชำระหนี้ นอกจากนี้ต้องพิจารณาถึงความสามารถและความตั้งใจในการชำระหนี้ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองตรงไปตรงมาครบถ้วนหรือไม่

2.2 วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน (Purpose) พิจารณาถึงความต้องการในการกู้เงินว่าจะนำไปลงทุนในด้านไหน เหมาะสมกับธุรกิจหรือไม่ วงเงินที่ขอกู้เหมาะสมกับกิจกรรมหรือไม่ และ จะใช้เงินกี่ยุ่อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้ เพื่อลงทุนในทรัพย์สินถาวร, เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน, เพื่อชำระหนี้เจ้าหนี้อื่น, เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

2.3 การชำระหนี้ (Payment) เป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจว่า จะสามารถชำระหนี้ได้และตรงตามกำหนดเวลาหรือไม่โดยพิจารณาร่วมกับความสามารถในการทำกำไรของกิจการ เพราะเงินที่จะนำมาชำระหนี้ต้องมาจากกำไรของกิจการหลังหักภาษีแล้ว มิใช่จากการขายทรัพย์สินหรือกู้ยืม ต้องพิจารณาจากงบดุล งบกำไรขาดทุน และกระแสเงินสดทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตอีกด้วย

2.4 การป้องกัน (Protection) เป็นการพิจารณาและหาแนวทางลดความเสี่ยงของการให้สินเชื่อ หากแผนการดำเนินธุรกิจของผู้กู้ไม่เป็นไปตามที่วางไว้ จนทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้โดยพิจารณาจาก

- ปัจจัยภายใน (Internal) โดยพิจารณาเฉพาะตัวผู้กู้ว่าจะมีความสามารถมีความรับผิดชอบได้มากน้อยเพียงใด พิจารณาถึงหลักประกันที่นำมาจำนองเป็นประกัน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือเงินออม

- ปัจจัยภายนอก (External) โดยพิจารณาว่าหากธุรกิจไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ หรือผู้กู้ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ จะมีบุคคลภายนอกเข้ามารับผิดชอบหนี้หรือไม่ เช่น ทายาทหรือหลักประกันของผู้ค้ำประกัน ความน่าเชื่อถือของผู้ค้ำประกัน

2.5 ความเสี่ยงภัย (Prospective) เป็นการพิจารณาผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับการให้สินเชื่อว่าคุ้มหรือเหมาะสมหรือไม่ เช่น เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยกับการเสี่ยงภัยในธุรกิจนั้น ต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงที่เงินกู้จะสูญ ความยุ่งยากในการเรียกเก็บ การเสียเวลาในการดำเนินคดีว่ารายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ที่นั่นเหมาะสมหรือไม่ รวมถึงรายได้จากค่าธรรมเนียมตลอดถึงโอกาสที่จะได้ลูกค้าในกลุ่มเดียวกันมาเป็นลูกค้าของธนาคารว่าเป็นไปได้เพียงใด

3. การติดตามตรวจสอบ กำกับแนะนำและส่งเสริมการใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตร

การให้สินเชื่อการเกษตรจะต้องมีพนักงานออกไปติดตามตรวจสอบกำกับแนะนำและส่งเสริมการใช้เงินกู้วัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ผู้กู้ใช้เงินถูกต้องตามวัตถุประสงค์แห่งเงินกู้และเป็นไปตามแผนงานที่เกษตรกรกำหนดไว้ เช่น แผนรายได้ แผนการชำระคืน เช่น ปลูกพืชเต็มพื้นที่ซื้อสัตว์เลี้ยง สัตว์ใช้งานหรือผสมพันธุ์ ซ่อมหรือสร้างทรัพย์สินการเกษตรครบถ้วนตามที่ขอกู้ หากผู้กู้ใช้ไม่ถูกต้องมีเจตนาเบียดบังเงินกู้ไปใช้ในทางอื่นที่ไม่มั่นใจจะได้ผลดีพนักงานสินเชื่อจะต้องแนะนำและกดดันให้ผู้กู้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่วางแผนถ้าฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ธนาคารจะระงับการจ่ายเงินที่เหลือหรือเรียกเงินกู้คืนและไม่พิจารณาให้เงินกู้ต่อไป

การติดตามตรวจสอบการใช้เงินกู้จะทำให้ธนาคารทราบได้ว่าลูกค้าผู้กู้มีปัญหาหรืออุปสรรคในการผลิตอย่างไรบ้าง เช่น ฝนแล้ง ฝนตกมากเกินไป ไถที่ดินหรือว่าจ้างดายหญ้าไม่ได้ หากคนงานยาก จ้างรถขนเอาไปขายไม่ได้ น้ำท่วม มรสุม พายุ โรคพืช โรคสัตว์ แมลงรบกวน

พนักงานสินเชื่อต้องแนะนำและพิจารณาว่าผู้กู้ได้แก้ไขปัญหาอุปสรรคเพียงใด การใช้สินเชื่อพนักงานต้องส่งเสริมให้ผู้กู้ใช้สินเชื่ออย่างประหยัด ให้ความรู้ทางวิชาการเกษตรแผนใหม่ อย่าให้ใช้ไปในทางที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์นอกเลย

การติดตามกำกับแนะนำ ทำให้ทราบทำให้สินเชื่อแล้วเกษตรกรดีขึ้นไหม มีรายได้เพียงพอชำระหนี้ไหม ลูกค้ายรายไหนบ้างมีความประหยัดใช้เงินไม่เหนียวหนี้ รายไหนบ้างปกปิดการใช้เงินของธนาคาร ช่วยในการพิจารณาว่าจะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้กับลูกค้าคนใดหรือไม่ ลูกค้าผู้กู้ที่ดีจะอบอุ่นใจว่าพนักงานสินเชื่อมาเยี่ยมเยียนช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขปัญหาในการให้สินเชื่อ ทำให้เกิดผลดีต่อเกษตรกรเอง

4. การติดตามหนี้ถึงกำหนดแต่ไม่ชำระ

พนักงานสินเชื่อ ผู้จัดการสาขา สหกรณ์สาขา ต้องใช้ความสามารถ ความพยายาม เอาใจใส่ติดตามลูกค้าผู้กู้กรณีนี้เป็นพิเศษ พนักงานสินเชื่อจะมีบทบาทเรื่องนี้มาก

สิ่งที่ต้องดำเนินการคือ

4.1 พิจารณาศึกษาถึงข้อมูลที่ทำให้ผู้กู้ชำระหนี้ไม่ได้ พนักงานต้องตรวจค้นหาสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เช่น ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์, ประสบภัยพิบัติ, มีลักษณะเหนียวหนี้ บริดพรวิว เกเร หรือมีแต่ไม่ให้, มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน, ลูกค้ายป่วย หรือคนในครอบครัวป่วย

4.2 จัดทำรายชื่อและรายละเอียดลูกหนี้ที่ถึงกำหนดแต่ไม่ชำระแยกเป็นรายตำบล และอำเภอ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบความเคลื่อนไหวในการชำระหนี้

4.3 ออกไปพบเยี่ยมเยียนผู้กู้ ความจำเป็นที่ชำระหนี้ไม่ได้ (พนักงานต้องมีมนุษยสัมพันธ์ พูดจาไพเราะ มารยาทสุภาพ อ่อนโยน จิตใจเยือกเย็น สุขุม มีจิตวิทยาสูง แสดงความเห็นใจเมื่อพืชผลเขาเสียหาย ไม่แสดงการใช้วาทจรรยาธรรม โกรธ ไม่พอใจ อธิบายธนาคารให้เงินเขาเป็นการช่วยเหลือเขา ให้สอบถามว่า เหตุผลที่ไม่ชำระหนี้เป็นอย่างไร เมื่อแน่ใจแล้วแจ้งให้ผู้กู้ทราบ ธนาคารเห็นใจ เข้าใจและผ่อนระยะเวลาชำระหนี้ให้

4.4 หมั่นไปเยี่ยมเยียนลูกค้าเป็นครั้งคราวเพื่อกระตุ้นให้ชำระหนี้ค้างชำระให้ผลมากขึ้นการติดตามหนี้ค้างชำระธนาคารจะต้องมีหนังสือเตือนให้ชำระหนี้โดยแจ้งยอดหนี้ค้างชำระทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยให้ลูกค้าทราบเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วันก่อนถึงกำหนด หรือให้ผู้กู้ทราบจำนวนเงินที่จะต้องชำระอย่างถูกต้อง

ในกรณีที่หนี้ค้างชำระมีผู้ค้ำประกันพนักงานธนาคารควรออกไปพบหาหรือผู้ค้ำประกันว่าในฐานะผู้ค้ำประกันจะมี วิธีแก้ไขหรือเร่งรัดหรือช่วยเหลือผู้กู้ให้ชำระหนี้ค้างชำระได้ เพียงใดควรย้ำให้ผู้ค้ำประกันพยายามติดตามผู้กู้ทุกระยะด้วยทั้งนี้ถ้ามีความเคลื่อนไหวทางด้านการเงินของผู้กู้ประการใด โปรดแจ้งให้พนักงานธนาคารทราบ

5. แนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ

ในการดูแลแก้ไขหนี้ค้างชำระ (NPL) นั้น ทางกรมมีมาตรการ 3 ส่วนคือ การป้องกันไม่ให้เกิด เมื่อเกิดแล้วก็ต้องยอมรับ และเมื่อยอมรับแล้วก็พยายามแก้ไข NPL ให้กลายเป็นหนี้ดีกลับสู่ภาวะปกติ หรือกระบวนการบริหารความเสี่ยงทางด้านเครดิตของธนาคาร การป้องกันไม่ให้เกิด NPL กล่าวคือการให้ธนาคารมีระบบการประเมินความสามารถในการจ่ายชำระของลูกหนี้ ก่อนปล่อยกู้ ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ทางด้านการเงินในเชิงตัวเลขโดยอาศัยข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลจากบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (National Credit Bureau NCB) ซึ่งปัจจุบันขยายขอบเขตการเก็บข้อมูลลูกหนี้ให้ครอบคลุมถึงข้อมูลผู้ค้ำประกัน ข้อมูลหลักประกัน ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีของลูกหนี้ (ฐานเศรษฐกิจ, 7 สิงหาคม 2551)

แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ (ชนินทร์ พิทยาวิจิตร, 2534) กล่าวว่า การค้างชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ในการดำเนินงานของธนาคาร เนื่องจากการอำนวยการสินเชื่อแก่ลูกค้าที่มาขอสินเชื่อ แม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้แล้วก็ตามแต่ยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาธนาคารเองก็มีระบบตรวจสอบติดตามหนี้ภายหลังจากที่ได้ให้กู้แล้ว เป็นมาตรการในควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด มูลเหตุของการค้างชำระหนี้พอจะสรุปได้ ดังนี้

5.1 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ได้ ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ, นโยบายของรัฐบาล ภายใต้อำนาจของหน่วยงานกฎหมาย ธุรกิจบางชนิดรัฐบาล ตัวอย่างเช่น การควบคุมราคา มาตรการด้านภาษีอากร เช่น การตั้งกำแพงภาษีเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ นโยบายมาตรการทางการเงินที่ช่วยเหลือผู้ประกอบการ

- ค่านิยม และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสองแม้ว่าดูเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ก็อาจทำให้ธุรกิจบางประเภทเกิดปัญหาขึ้นได้ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น เมื่อผู้บริโภคมีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป หรือด้านเทคโนโลยี เช่น อุตสาหกรรมประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในราคาที่สูงและคุณภาพดีขึ้น

- ภัยธรรมชาติหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ ภัยจากน้ำท่วม ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ

5.2 ปัจจัยภายใน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในธนาคารที่เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อเอง และสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้แก่

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย, การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม, ระบบการติดตามหนี้และควบคุมหนี้ของธนาคารไม่มีประสิทธิภาพ, การอำนวยความสะดวกของธนาคารที่ไม่มีการกลั่นกรองที่ดี

5.3 จากตัวลูกหนี้ ได้แก่

- การที่ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เช่น การนำไปแก่งำไรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ผลประโยชน์หรือกำไรที่ผู้กู้คาดการณ์ไว้ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

- การย้ายถิ่นที่อยู่ การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้างงาน

- ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทูพพลภาพ สภาพครอบครัว หย่าร้าง ทำให้ภาระการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไป

- ลูกหนี้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีหนี้สินภายนอกมาก

- ลูกหนี้ทำการค้าเกินตัวหรือหวังผลกับธุรกิจมากเกินไป ภาระเงินงวดที่คาดไว้ อาจเกินความสามารถในการชำระหนี้ได้

- การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของลูกหนี้ เป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจชะงักงัน การตัดสินใจดำเนินงานต่าง ๆ ไม่รวดเร็ว ส่วนรวมสภาพธุรกิจที่แท้จริงไม่เปิดเผยจึงยากต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ทันกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

- ลูกหนี้เจตนาปิดพัวลักรไม่ยอมชำระหนี้ หรือนำเงินไปชำระหนี้ภายนอกก่อนนำไปชำระคืนธนาคาร

6. สาเหตุหนี้ค้างในปัจจุบันของ ธ.ก.ส.

จากคู่มือการติดตามหนี้ค้างชำระ พ.ศ. 2549 ได้แบ่งสาเหตุของการเกิดหนี้ค้างออกเป็น 10 ประการคือ 1) ลูกค้ำมีเจตนาบริดพรั้วเกร, 2) ลูกค้ำเล็กประกอบอาชีพทางการเกษตร, 3) ลูกค้ำตาย, 4) ลูกค้ำย้ายภูมิลำเนา, 5) ผลผลิตเสียหาย, 6) ราคาผลผลิตตกต่ำ, 7) การวิเคราะห์สินเชื่อผิดพลาด เช่น ให้ส่งคาบเดียวกันมากเกินไป เกินความสามารถ, 8) พนักงานช่วยให้ลูกค้ำให้ได้รับสินเชื่อสูงกว่าการผลิต หรือรายได้, 9) การให้สินเชื่อไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เช่น เกษตรกรทำการผลิตน้อย แต่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรในการทำการผลิตข้าวโพด มันสำปะหลัง ซึ่งทำให้การกำหนดชำระไม่ตรงกับที่มาแห่งรายได้, 10) พนักงานธนาคารขาดข้อมูลพื้นฐานของลูกค้ำขาดความรู้ทางการตลาดสินค้าเกษตร หรือไม่มีการสอบสวนหาข้อมูลในตัวผู้กู้ ทำให้การวิเคราะห์สินเชื่อผิดพลาด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาของ ปฐม ทันใจ (2544) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่งชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรรูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่สรวย จ. เชียงราย อย่างมีนัยสำคัญได้แก่ รายได้จากการเกษตร การใช้เงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ จำนวนผลผลิตการเกษตร หลักประกันหนี้เงินกู้ การติดตามทางถามหนี้เงินกู้ของพนักงาน และปริมาณหนี้เงินกู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของดำรงชัย เดชาธิคม และคณะ (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกษตรกรรูกค้ามีหนี้ค้างชำระกับ ธ.ก.ส. สาขาสุโขทัย พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกษตรกรมีหนี้ค้างชำระคือ รายได้สุทธิต่อปี, ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร, วัตถุประสงค์การขอกู้เงินลงทุน, ร้อยละการใช้เงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงิน, จำนวนครั้งที่ประสบภัยธรรมชาติในรอบ 5 ปี, จำนวนแห่งของที่ดินทำการเกษตร, สถานที่ทำการเกษตรอยู่ในหมู่บ้านเดียวกันหรือหลายหมู่บ้าน ส่วนรายได้การเกษตร การถือครองที่ดินทำการเกษตร ผลผลิตขายไม่ได้ราคา ขนาดของการลงทุน และมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้นในครัวเรือน เกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการส่งชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกร กล่าวคือไม่ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างเกษตรกรรูกค้าที่ส่งชำระได้กำหนด กับเกษตรกรที่ไม่ได้ส่งชำระได้ตามกำหนด

ปรีชา แฮรี่ (2539) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรรูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอแม่ทะ จ. ลำปาง พบว่าการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ ขนาดของฟาร์ม และรายได้ในฟาร์ม มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรรูกค้า อุทัย พิมพีไกร (2546) ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ที่สำคัญของกลุ่มรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม คือปัญหาด้านการตลาดโดยเฉพาะระดับราคาขายผลผลิตต่ำ ขณะที่ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ซึ่งในระยะยาวหากไม่มีการแก้ไขจะบั่นทอนศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้ในอนาคต อนันต์ บุญมหาธนากร (2440) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระสำหรับสินเชื่อกรุงไทยธนวัฏ พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระ คือเจ้าหน้าที่ขาดการติดตามทวงถาม ขาดผู้รับผิดชอบในการแก้ไข และติดตามหนี้ ความไม่รัดกุมของหลักเกณฑ์และนโยบายในการให้สินเชื่อ วรสิทธิ์ โนนานนท์ (2543) ได้ทำการศึกษาปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกหนี้เงินกู้คือ ปัจจัยด้านอาชีพ อายุ ระดับรายได้ ระยะเวลาในการผ่อนชำระ และวัตถุประสงค์ในการใช้เงินกู้

วนิดา จันทร์วงศ์ (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ สินเชื่อเคหะธนาคารออมสินเขตเชียงใหม่ 2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของลูกหนี้ จากการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล

ต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสินเชื่อเคหะ ได้แก่ ระดับรายได้ ของครัวเรือน ระยะเวลาผ่อนชำระที่เหลืออยู่ และสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้

พัฒนา กันยานนท์ (2543) ทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัดเชียงราย พบว่าตัวแปรที่มี ผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 9 ตัว ได้แก่ อายุ อาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับรายได้ วงเงินกู้ ภาระหนี้คงเหลือ ภาระหนี้ในสถาบัน การเงินอื่น จำนวนกิจการของลูกหนี้และวัตถุประสงค์ของการกู้ ส่วนระยะเวลาของการกู้ไม่มี ผลกระทบต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แต่อย่างใด สำหรับการทดสอบปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยสมการถดถอยแบบ Logistic regression เพื่อประมาณค่าความน่าจะเป็นของตัวแปรอิสระว่าเป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญมีจำนวน 8 ตัว ได้แก่ อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน ระดับรายได้ วงเงินกู้ ภาระหนี้คงเหลือ ภาระหนี้ในสถาบัน การเงินอื่น จำนวนกิจการของลูกหนี้ และวัตถุประสงค์ของการกู้ ส่วนระยะเวลาของการกู้และอายุ ไม่มีผลกระทบต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แต่อย่างใด

จรรยาตรี ตระการศิริพันธ์ (2540) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้พบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา, เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล, การเกิดภัยธรรมชาติ, สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตจึงส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระมาก สำหรับปัจจัยภายในเกิดจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น, การจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภท และเงื่อนไขการชำระหนี้ที่สูงไป ส่วนปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้เองคือ ส่วนมากมีการลงทุนเกินกำลังความสามารถ ทำให้มีต้นทุนที่สูง, ธุรกิจขาดสภาพคล่อง, ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์, ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และทำการค้างเงินตัวเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระ

พิเชต ศรีสืบ (2547) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียเงินกู้ประเภทมีกำหนดระยะเวลาใช้คืนของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือกเชียงใหม่และสาขาลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียสินเชื่อเงินกู้ ประเภทแบบมีกำหนดระยะเวลาใช้คืน ในทัศนคติของลูกหนี้โดยกลุ่มลูกหนี้สาขาประตูช้างเผือกเชียงใหม่ และกลุ่มลูกหนี้หนี้สาขาลำพูน มีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยที่เกิดจากลูกหนี้ที่ทำให้เกิดหนี้เสียคือ การนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และปัจจัยภายในธนาคารที่ทำให้เกิดหนี้คือ การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินไป ส่วนปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดหนี้เสียคือภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาหรือตกต่ำ

ปรมา สุวรรณประดิษฐ์ (2542) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย และมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้ระหว่างปี 2540-2541 สรุปได้ว่า การเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารส่งผลกระทบต่อการทำงาน ดังนี้ ความเพียงพอของเงินทุนลดลง, คุณภาพสินทรัพย์ลดลง, ผลการดำเนินงานของธนาคารต่ำลง, ความสามารถในการทำกำไรลดลง และสภาพคล่องลดลง

จากการทบทวนทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อของธนาคารและการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการชำระหนี้ สามารถสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด ได้แก่ ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน ปัจจัยจากตัวลูกหนี้ และพฤติกรรมชำระหนี้ มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า ธ.ก.ส. 3 ประเภท คือลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด, ลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา, ลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ลูกค้ายาสูบค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด อ.ป่าแดด จ.เชียงราย ทั้ง 5 ตำบล โดยใช้ฐานข้อมูลจากระบบสารสนเทศของธนาคาร ณ 31 มีนาคม 2554 ซึ่งมีลูกค้ายาสูบรับบริการสินเชื่อทั้งหมด 3,569 ราย เป็นลูกค้าที่ชำระได้ตามปกติ 2,767 ราย, ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา 354 ราย และลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้จำนวน 448 ราย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ R.V.Krejcie & D.W. Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

$$n = \frac{X^2 N p(1 - p)}{e^2 (N - 1) + X^2 p(1 - p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้, ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วน, ลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้)

N = ขนาดของประชากร (ลูกค้าทั้งหมด 3569 คน)

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (0.5)

X^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($X^2 = 3.841$)

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ 2767 ราย ดังนั้น $p=0.775$, ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา 345 ราย $p=0.099$, ลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ 448 ราย $p=0.126$)

เมื่อแทนค่าลูกค้ายาสูบที่ 1 ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{3.841(3,569 \times 0.775) \times (1 - 0.775)}{(0.05)^2 \times (3,569 - 1) + (3.841 \times 0.775) \times (1 - 0.775)}$$

$$n = \frac{3.841 \times 2766 \times 0.225}{(0.0025 \times 3568) + (2.977 \times 0.225)}$$

$$n = \frac{2390.45}{9.59}$$

$$n = 249.26 \quad \text{ประมาณ 249 คน}$$

เมื่อแทนค่าลูกค้ำกลุ่มที่ 2 ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญาจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{3.841(3,569 \times 0.099) \times (1 - 0.099)}{(0.05)^2 \times (3,569 - 1) + (3.841 \times 0.099) \times (1 - 0.099)}$$

$$n = \frac{3.841 \times 353.33 \times 0.901}{(0.0025 \times 3568) + (0.38 \times 0.901)}$$

$$n = \frac{1222.78}{9.26}$$

$$n = 132.05 \quad \text{ประมาณ 132 คน}$$

เมื่อแทนค่าลูกค้ำกลุ่มที่ 3 ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญาจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{3.841(3,569 \times 0.126) \times (1 - 0.126)}{(0.05)^2 \times (3,569 - 1) + (3.841 \times 0.126) \times (1 - 0.126)}$$

$$n = \frac{3.841 \times 449.69 \times 0.874}{(0.0025 \times 3568) + (0.48 \times 0.874)}$$

$$n = \frac{1509.6}{9.34}$$

n = 161.63 ประมาณ 162 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ R.V. Krejcie&D.W.Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% จากจำนวนเกษตรกรรมลูกค้าที่ขอรับสินเชื่อ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 543 ตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มที่ 1 ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด 249 ตัวอย่าง จากประชากรลูกค้าทั้งหมด 2,767 ราย, ลูกค้ากลุ่มที่ 2 ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา 132 ตัวอย่าง จากประชากรลูกค้าทั้งหมด 354 ราย และลูกค้ากลุ่มที่ 3 ลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ 162 ตัวอย่าง จากประชากรลูกค้าทั้งหมด 448 ราย และทำการคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ตามพื้นที่ดำเนินงานของธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตำบล จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละตำบลตามสัดส่วนดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนสัดส่วนของกลุ่มลูกค้าตัวอย่างแต่ละตำบล (Quota Sampling)

ตำบล	ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด		ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา		ลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้.		รวมกลุ่มตัวอย่าง (ราย)
	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	
ป่าแดด	706	64	82	31	95	34	129
ป่าแะ	671	60	86	32	127	46	138
สันมะค่า	730	66	74	28	87	32	126
โรงช้าง	427	38	79	29	99	36	103
ศรีโพธิ์เงิน	233	21	33	12	40	14	47
รวม	2,767	249	354	132	448	162	543

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลจะใช้วิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย (random sampling) โดยการจับฉลากตามลำดับรายชื่อของประชากรเพื่อให้ได้ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบล และแต่ละกลุ่มของตัวแปร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามในการสัมภาษณ์กลุ่มลูกค้าตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ภาระในครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับภาระหนี้สินของเกษตรกร

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ลูกค้าเผชิญอยู่

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด

ตรวจสอบเครื่องมือ

1. การทดสอบความตรง (Content Validity) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายศักดิ์ชาย ธิงชัย ผู้จัดการ ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด, นายเสริย์ นาคสุวรรณ ผู้จัดการ ธ.ก.ส. สาขาเวียงชัย นายฉัตรชัย คำเจริญ ผู้ช่วยผู้จัดการ ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ทำการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา แนะนำในรายละเอียด เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความถูกต้องตามที่คณะกรรมการการศึกษาการค้นคว้าแบบอิสระเห็นสมควร

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำมาทดสอบหาความเที่ยงของแบบวัดประเมินค่าคือ การใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach โดยค่า Alpha จะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.85 ขึ้นไป

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ ชื่อ เพศ สถานะหนี้ ปริมาณหนี้ และวัตถุประสงค์การกู้ยืมจากเอกสารและระบบสารสนเทศของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) นำแบบสอบถามไปสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรลูกค้า ตัวอย่างตามรายชื่อที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์ในการวิเคราะห์

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของลูกค้าในแต่ละด้านที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเกณฑ์แบบลิเคิร์ทซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

คะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและนำมาแปลความหมาย มีการแบ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21–5.00	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
3.41–4.20	มีระดับความคิดเห็นมาก
2.61–3.40	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
1.81–2.60	มีระดับความคิดเห็นน้อย
1.00–1.80	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของลูกค้าผู้กู้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นลูกค้า ใช้สถิติเชิงพรรณนาประเภทความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจของลูกค้าผู้กู้ ได้แก่ รายได้ในภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ใช้สถิติเชิงพรรณนาประเภทความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับภาระหนี้สินของลูกค้าผู้กู้ ใช้สถิติเชิงพรรณนาประเภทความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 4 สถานการณ์ปัจจุบันของลูกค้าที่เผชิญ ใช้สถิติเชิงพรรณนาประเภทความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเห็นของลูกค้าผู้กู้ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าผู้กู้ ใช้สถิติเชิงพรรณนาความถี่ ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของลูกค้าผู้กู้ที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้ามีความแตกต่างกันโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

H0: กลุ่มลูกค้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อกี่ชำระหนี้แตกต่างกัน

H1: กลุ่มลูกค้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อกี่ชำระหนี้ไม่แตกต่างกัน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม

การคำนวณหาค่า Chi-square ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2540)

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

χ^2 = คีอค่าไคสแควร์

O = คีอค่าความถี่ที่ศึกษามาได้

E = คีอค่าความถี่ที่หวังไว้โดยทฤษฎี

ในการแปลความหมายของค่าไคสแควร์เพื่อทราบว่ามีผลต่างจะมีนัยสำคัญหรือไม่ นั้น ต้องอาศัยค่าไคสแควร์ที่ระดับความมีนัยสำคัญต่าง ๆ และในการดูจากตารางนั้นต้องหาค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) โดยการใชัสูตร

$$df = (c - 1) (r - 1)$$

เมื่อ c = จำนวนตัวแปรที่เป็นช่องตั้ง (Column)

R = จำนวนตัวแปรที่เป็นแถว (Row)

ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดจำนวน 249 ราย ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วนจำนวน 132 ราย ลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดจำนวน 162 ราย ผลการศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบของตารางข้อมูลประกอบการบรรยาย แบ่งผลการศึกษาข้อมูลออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของลูกค้า

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของลูกค้า

ตอนที่ 3 ภาวะหนี้สินของลูกค้า

ตอนที่ 4 สถานการณ์เผชิญในปัจจุบันของลูกค้า

ตอนที่ 5 ระดับความคิดเห็นของลูกค้าที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของลูกค้า

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ

สถานภาพ	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	193	77.51	107	81.1	138	82.6
หญิง	56	22.5	25	18.9	29	17.4
รวม	249		132		167	

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายทั้งสามกลุ่มตัวอย่างโดยมีกลุ่มลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้มีส่วนเพศชายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.6 และเพศหญิงจะเป็นกลุ่มลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ คิดเป็นร้อยละ 22.5 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ

อายุ	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
25-34	22	8.8	6	4.5	14	8.4
35-44	43	17.3	39	29.5	27	16.2
45-54	71	28.5	51	38.6	63	37.7
55-64	87	34.9	32	24.2	51	30.5
65 ปีขึ้นไป	26	10.4	4	3.0	12	7.2
รวม	249		132		167	

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดจะมีอายุอยู่ระหว่าง 55-64 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 และกลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มตัวอย่างที่มาสามารถชำระหนี้ได้จะมีอายุระหว่าง 45-54 ปี จำนวน 51 คน และ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 และ 37.7 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสถานะภาพสมรส

อายุ	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	13	5.2	24	18.2	17	10.2
สมรส	204	81.9	89	67.4	123	73.7
หม้าย	27	10.8	13	9.8	15	9.0
หย่า	5	2.0	6	4.5	12	7.2
รวม	249		132		167	

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสโดยกลุ่มตัวอย่างลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้มีสถานะภาพสมรสมากที่สุดจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 81.9 และลูกค้ำที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้กับ ลูกค้ำที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้มีสถานะภาพสมรสรองลงมาจำนวน 123 และ 89 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7 และ 67.4 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้ำผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ลูกค้ำชำระหนี้ได้		ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	19	7.6	16	12.1	6	3.6
ประถมศึกษา	149	59.8	61	46.2	94	56.3
ม.3 หรือเทียบเท่า	20	8.0	21	15.9	31	18.6
ม.6 อนุปริญญา	51	20.5	27	20.5	36	21.6
ปริญญาตรีขึ้นไป	10	4.0	7	5.3	0	0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 และลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนกับลูกค้ำที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาด้วย โดยมีจำนวน 61 คนและ 94 คนคิดเป็นร้อยละ 46.2 และ 56.3 และลูกค้ำที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.0 ในกลุ่มตัวอย่างลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้

ตาราง 6 แสดงจำนวนร้อยละของลูกค้ำผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สมาชิกในครัวเรือน	ลูกค้ำชำระหนี้ได้		ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	0	0	5	3.8	0	0
2 คน	30	12.0	9	6.8	8	4.8
3 คน	34	13.7	25	18.9	50	29.9
4 คน	91	36.5	46	34.8	67	40.1
5 คน	38	15.3	21	15.9	24	14.4
6 คน	51	20.5	11	8.3	7	4.2

ตาราง 6 (ต่อ)

สมาชิกใน ครัวเรือน	ลูก้าชำระหนี้ได้		ลูก้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูก้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7 คน	5	2.0	5	3.8	9	5.4
8 คน	0	0	10	7.6	2	1.2
รวม	249		132		167	

จากตาราง 6 พบว่า ลูก้าส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูก้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้มีมากที่สุดจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และลูก้าที่สามารถชำระหนี้ได้จำนวน 91 คนคิดเป็นร้อยละ 36.5 กลุ่มตัวอย่างลูก้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนมีจำนวน 46 คิดเป็นร้อยละ 34.8

ตาราง 7 แสดงจำนวนร้อยละและค่าไคสแควร์ของลูก้าผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระยะเวลา
การเป็นลูก้า ฐ.ก.ส.

ระยะเวลา การเป็นลูก้า	ลูก้า ชำระหนี้ได้	ลูก้าชำระหนี้ ได้บางส่วน	ลูก้าชำระหนี้ ไม่ได้	P-value	df	sig
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
1-6 ปี	71 (28.5)	22 (16.7)	14 (8.4)	112.16	10	0.000
7-12 ปี	59 (23.7)	57 (43.2)	51 (30.5)			
13-18 ปี	39 (15.7)	32 (24.2)	34 (20.4)			
19-24 ปี	6 (2.4)	7 (5.3)	43 (25.7)			
25-30 ปี	47 (18.9)	9 (6.8)	17 (10.2)			
31 ปีขึ้นไป	27 (10.8)	5 (3.8)	8 (4.8)			
รวม	249 (45.4)	132 (24.1)	167 (30.5)			

จากตาราง 7 พบว่าแสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นลูกค้า ๓.ก.ส. กับกลุ่มลูกค้าทั้ง 3 กลุ่ม พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นลูกค้า 1-6 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และรองลงมาระยะเวลาการเป็นลูกค้า 7-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.7 ระยะเวลาการเป็นลูกค้า 19-24 ปี เป็นลูกค้าที่ชำระหนี้ตามกำหนดน้อยที่สุดคิดร้อยละ 2.4 ส่วนลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนกับลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้มีระยะเวลาการเป็นลูกค้า 7-12 ปี จำนวน 57 คน และ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 และ 30.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ตาราง 8 แสดงจำนวนร้อยละของรายได้จากการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประเภทการผลิต

ระดับการศึกษา	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำนาปี	231	92.8	122	92.40	118	70.7
ทำนาปรัง	112	45.0	69	52.3	52	31.10
สวนลำไย	144	57.3	75	56.8	72	46.1
ข้าวโพด	11	3.3	27	20.5	28	11.60
แตงโม	22	6.6	7	5.3	0	0
เลี้ยงสัตว์	14	4.5	10	7.6	6	3.6
รวม	249		132		167	

จากตาราง 8 พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำนาปี และทำนาปรัง และสวนลำไย โดยที่ลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้มีการทำนาปี 231 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8 ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วนมีการทำนาปี 122 คน คิดเป็นร้อยละ 92.4 ลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้มีการทำนาปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7

หมายเหตุ ลูกค้าบางท่านอาจมีรายได้จากการผลิตพืชมากกว่า 1 ชนิด เช่นลูกค้าที่มีรายได้จากทำนาปี อาจจะมีรายได้จากการทำนาปรังด้วยหรือรายได้จากสวนลำไยด้วย

ตาราง 9 แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

ระดับรายได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้		ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0 – 56,000	25	10.0	16	12.1	71	42.5
56,001–112,000	79	31.7	49	37.1	63	37.7
112,001–168,000	64	25.7	25	18.9	13	7.8
168,001–224,000	44	17.7	16	12.1	11	6.6
224,001–280,000	21	8.4	10	7.6	0	0
280,001–336,000	3	1.2	7	5.3	5	3.0
336,001–392,000	9	3.6	9	6.8	0	0
392,001–448,000	3	1.2	0	0	0	0
448,001–504,000	0	0	0	0	4	2.4
504,001 ขึ้นไป	1	.4	0	0	0	0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 9 พบว่าลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้มีรายได้ในภาคการเกษตรมากที่สุดตั้งแต่ 56,001–112,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมามีรายได้ตั้งแต่ 112,001–168,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.7 ส่วนลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วน มีรายได้ตั้งแต่ 56,001–112,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมามีรายได้ตั้งแต่ 112,000–168,000 บาท และ 0–56,000 บาท

ส่วนลูกค้ำที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้จะมีรายได้ในภาคการเกษตรตั้งแต่ 0–56,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมามีรายได้ตั้งแต่ 56,000–112,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.7 แสดงว่าลูกค้ำในกลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้บางคนอาจไม่ได้ทำการเกษตรหรือมีการประกอบอาชีพการเกษตรสำหรับบริโภคในครัวเรือน

ตาราง 10 แสดงจำนวนร้อยละของที่มาแห่งรายได้นอกภาคการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล
จำแนกตามประเภทของรายได้

ประเภทของรายได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	145	58.23	66	50.0	137	82.03
จากการค้าขาย	42	16.86	33	25	31	18.56
พนักงานของรัฐ	32	12.85	30	22.72	23	13.77
บุตรส่งให้	73	29.31	31	23.48	57	34.13
รวม	249		132		167	

จากตาราง 10 พบว่า ลูกค้ายังมีรายได้จากการประกอบอาชีพเสริมนอกจากอาชีพการเกษตร โดยที่ลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้ยังมีรายได้จากอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 58.23 ส่วนลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วนมีรายได้จากการรับจ้างจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และมีรายได้จากบุตร 31 คน เช่นเดียวกับกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ซึ่งมีรายได้จากการรับจ้างทั่วไป 137 คน คิดเป็นร้อยละ 82.3 และมีรายได้จากบุตรร้อยละ 34.13

ตาราง 11 แสดงระดับร้อยละของรายได้นอกภาคการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับรายได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0-28,000	50	20.1	17	12.9	10	6.0
28,001-56,000	100	40.2	64	48.5	77	46.1
56,001-84,000	39	15.7	28	21.2	48	28.7
84,001-112,000	29	11.6	7	5.3	8	4.8
112,001-140,000	7	2.8	16	12.1	20	12.0
140,001-168,000	8	3.2	0	0.0	0	0.0
168,001-196,000	6	2.4	0	0	0	0
196,001-224,000	2	0.8	0	0	0	0
224,001-252,000	0	0	0	0	4	2.4
252,001 ขึ้นไป	8	3.2	0	0	0	0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 11 พบว่า ลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีรายได้นอกภาคการเกษตร ตั้งแต่ 28,001–56,000 คิดเป็นร้อยละ 40.2 เช่นเดียวกับลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็มีรายได้นอกภาคการเกษตรตั้งแต่ 28,001–56,000 เช่นกัน แต่มีแนวโน้มที่ลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนกับลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้จะมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 56,001–84,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.2 และ 28.7 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงระดับร้อยละของรายได้ทั้งหมดของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับรายได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	P-value	df	sig
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
30,000–83,000	5 (2.0)	0 (0)	34 (20.4)	137.95	18	0.00
83,001–139,000	61 (24.5)	36 (27.3)	65 (38.9)			
139,001–195,000	63 (25.3)	44 (33.3)	31 (18.6)			
195,001–243,000	57 (22.9)	10 (7.6)	16 (9.6)			
243,001–301,000	47 (18.9)	20 (15.2)	14 (8.4)			
301,001–354,000	3 (1.2)	13 (9.8)	3 (1.8)			
354,001–407,000	6 (2.4)	3 (2.3)	0 (0.0)			
407,001–460,000	3 (1.2)	6 (4.5)	0 (0.0)			
460,001–513,000	3 (1.2)	0 (0.0)	4 (2.4)			
513,001 ขึ้นไป	1 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)			
รวม	249	132	167			

จากตาราง 12 แสดงค่าร้อยละและค่าโคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ทั้งหมดกับกลุ่มลูกค้าทั้ง 3 กลุ่มพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ลูกค้าในกลุ่มที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้บางส่วนมีรายได้อยู่ระหว่าง 139,000–195,000 บาท จำนวน 63 คนและ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และ 33.3 ตามลำดับ ลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีรายได้รวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 83,000–139,000 บาทเป็นจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 30,000–83,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 20.4 ซึ่งมีรายได้ต่ำที่สุด

ตาราง 13 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับรายจ่ายภาคการเกษตร	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0–22,000	27	10.8	22	16.7	84	50.3
22,001–44,000	91	36.5	46	34.8	34	20.4
44,001–66,000	50	20.1	26	19.7	19	11.4
66,001–88,000	45	18.1	14	10.6	21	12.6
88,001–110,000	26	10.4	11	8.3	5	3.0
110,001–132,000	3	1.2	5	3.8	0	.0
132,001–154,000	6	2.4	8	6.1	4	2.4
154,001–176,000	0	.0	0	0	0	0
176,001–198,000	0	.0	0	0	0	0
198,001 ขึ้นไป	1	.4	0	0	0	0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 13 แสดงถึงค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรของลูกค้าพบว่ากลุ่มลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดและกลุ่มลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนมีค่าใช้จ่ายสำหรับการทำภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 22,001–44,000 บาท เป็นจำนวน 91 คน และ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 และ 34.8 ลูกค้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 0–22,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 50.3

ตาราง 14 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับค่าใช้จ่าย	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000	0	.0	8	6.1	29	17.4
50,001-67,000	15	6.0	13	9.8	32	19.2
67,001-84,000	92	36.9	43	32.6	40	24.0
84,001-101,000	43	17.3	23	17.4	8	4.8
101,001-118,000	44	17.7	26	19.7	37	22.2
118,001-135,000	12	4.8	9	6.8	10	6.0
135,001-152,000	14	5.6	0	.0	0	.0
152,001-169,000	14	5.6	4	3.0	0	.0
169,001-186,000	15	6.0	6	4.5	4	2.4
186,001-203,000	0	.0	0	.0	7	4.2
รวม	249		132		167	

จากตาราง 14 แสดงถึงค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของลูกค้าพบว่าลูกค้าทั้งสามกลุ่มมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูงสุดอยู่ระหว่าง 67,001-84,000 บาท เป็นจำนวน 92 คน, 43 คน และ 40 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 36.9, 32.6 และ 24.0

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนรองลงมาพบว่าลูกค้าทั้งสามกลุ่มมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเท่ากันคืออยู่ระหว่าง 101,001-118,000 บาท จำนวน 44 คน, 26 คน และ 37 คน ตามลำดับคิดเป็นร้อยละ 17.1, 19.7 และ 22.2 ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับค่าใช้จ่าย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	P-value	df	sig
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
30,000 – 64,000	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (10.2)	164.19	18	.00
64,001 – 98,000	25 (10.0)	21 (15.9)	65 (38.9)			

ตาราง 15 (ต่อ)

ระดับค่าใช้จ่าย	ลูกค้ำ	ลูกค้ำชำระหนี้	ลูกค้ำชำระหนี้	P-value	df	sig
	ชำระหนี้ได้	ได้บางส่วน	ไม่ได้			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
98,001 – 132,000	71 (28.5)	44 (33.3)	33 (19.7)			
132,001–166,000	65 (26.1)	44 (33.3)	23 (13.8)			
166,001–200,000	54 (21.7)	3 (2.3)	15 (9.0)			
200,001–234,000	12 (4.8)	10 (7.6)	7 (4.2)			
234,001–268,000	15 (6.0)	0 (0.0)	0 (0.0)			
268,001–302,000	3 (1.2)	2 (1.5)	7 (4.2)			
302,001–336,000	3 (1.2)	8 (6.1)	0 (0.0)			
366,001 ขึ้นไป	1 (0.4)	0 (0.0)	0 (0.0)			
รวม	249	132	167			

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายรวม คือค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรรวมกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

จากตาราง 15 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทั้งหมดทั้งในภาคการเกษตรและค่าใช้จ่ายในครอบครัวของลูกค้ำกับกลุ่มลูกค้ำทั้ง 3 กลุ่มพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 68,001–132,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาอยู่ระหว่าง 132,001–166,000 บาท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 ลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนมีค่าใช้จ่ายรวมสูงสุดเท่ากัน คือค่าใช้จ่ายระหว่าง 98,001–132,000 บาท และ 132,001–166,000 จำนวน 44 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนลูกค้ำที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้มีค่าใช้จ่ายรวมอยู่ระหว่าง 64,001–98,000 บาท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9

ตอนที่ 3 ภาระหนี้สินของลูกค้า

ตาราง 16 แสดงระดับร้อยละของค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับเงินกู้เพื่อเป็น ค่าใช้จ่าย	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่กู้เงิน	72	28.9	2	1.5	56	33.5
20,000–82,000	130	52.2	104	78.8	105	62.9
82,001–144,000	34	13.7	17	12.9	4	2.4
144,001–206,000	4	1.6	9	6.8	2	1.2
206,001–268,000	0	0	0	0	0	.0
268,001 ขึ้นไป	9	3.6	0	0	0	.0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 16 แสดงระดับหนี้สินของลูกค้า ธ.ก.ส. ประเภทเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย พบว่าลูกค้าที่อยู่ในกลุ่มที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ไม่ได้กู้เงินประเภทนี้จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 และลูกค้าที่กู้เงินประเภทค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 20,000–82,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2

ลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้บางส่วนที่ไม่ได้กู้เงินประเภทเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และลูกค้าที่กู้เงินประเภทเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจะมีหนี้ประเภทนี้อยู่ระหว่าง 20,000–82,000 เช่นเดียวกับลูกค้าที่สามารถชำระหนี้ได้

ตาราง 17 แสดงระดับร้อยละของจำนวนเงินที่ลูกค้าจะต้องชำระหนี้ต่องวดของเงินกู้ ประเภทเพื่อเป็นค่าลงทุนของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับจำนวนเงิน ที่ชำระต่องวด	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1,000 – 9,900	140	56.2	51	38.6	104	62.3
9,901 – 18,800	54	21.7	62	47.0	52	31.1
18,801 – 27,700	21	8.4	19	14.4	9	5.4
27,701 – 36,600	5	2.0	0	0.0	0	0
36,601 – 45,500	11	4.4	0	0.0	0	0

ตาราง 17 (ต่อ)

ระดับจำนวนเงิน ที่ชำระต่องวด	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
45,501 – 54,400	10	4.0	0	0.0	2	1.2
54,401 – 63,300	3	1.2	0	0.0	0	0.0
63,301 – 72,200	1	0.4	0	0.0	0	0.0
72,201 – 81,100	2	0.8	0	0.0	0	0.0
81,101 ขึ้นไป	3	1.2	0	0.0	0	0.0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 17 แสดงระดับร้อยละของจำนวนเงินกู้ที่ลูกค้าต้องชำระต่องวดพบว่าลูกค้าที่ชำระหนี้ได้และลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีระดับจำนวนเงินที่ชำระต้นเงินต่องวดที่ระดับ 1,000–9,900 บาท จำนวน 140 คนและ 104 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 และ 62.3 ส่วนลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วนมีระดับการชำระเงินต้นต่องวดที่ 9,901–18,800 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0

ตาราง 18 แสดงระดับร้อยละ ค่าสถิติของระดับหนี้เงินกู้ทั้งหมดของลูกค้าผู้ให้ข้อมูล

ระดับหนี้สินรวม	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	P-value	df	sig
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
26,000 – 75,400	85 (34.1)	3 (2.3)	17 (10.2)	210.85	9	.00
75,401 – 124,800	13 (5.2)	21 (15.9)	71 (42.5)			
124,801 – 174,200	51 (20.5)	25 (18.9)	30 (18.0)			
174,201–223,600	31 (12.4)	25 (18.9)	31 (18.6)			
223,600–273,000	22 (8.8)	16 (12.1)	4 (2.4)			
273,001–322,400	18 (7.2)	10 (7.6)	12 (7.2)			

ตาราง 18 (ต่อ)

ระดับหนี้สินรวม	ลูกค้ำ	ลูกค้ำชำระหนี้	ลูกค้ำชำระหนี้	P-value	df	sig
	ชำระหนี้ได้	ได้บางส่วน	ไม่ได้			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
322,401 – 371,800	3 (1.2)	22 (16.7)	2 (1.2)			
271,801 – 421,200	4 (1.6)	3 (2.3)	0 (0.0)			
421,201 – 470,600	8 (3.2)	4 (3.0)	0 (0.0)			
470,601– 520,000	14 (5.6)	3 (2.3)	0 (0.0)			
รวม	249	132	167			

จากตาราง 18 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนหนี้เงินกู้ทั้งหมดของลูกค้ำกับกลุ่มลูกค้ำทั้ง 3 กลุ่มพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ลูกค้ำในกลุ่มที่ชำระหนี้ได้ส่วนใหญ่มีระดับหนี้เงินกู้ที่ 26,000–75,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.1 ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วน ส่วนใหญ่มีระดับหนี้เงินกู้ที่ 124,801–223,600 บาทและ 174,201–223,600 บาทคิดเป็นระดับร้อยละ 18.9 เท่ากัน ส่วนลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้ส่วนใหญ่มีหนี้เงินกู้ที่ระดับเงินกู้ 75,401–124,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.5

ตาราง 19 แสดงระดับร้อยละของมูลค้ำทรัพย์สินรวมของลูกค้ำผู้ให้ข้อมูล

ระดับที่ต้องชำระต่อปี	ลูกค้ำชำระหนี้ได้		ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 300,000	30	12.0	30	22.7	49	29.3
300,001 – 600,000	46	18.5	40	30.3	72	43.1
600,001 – 900,000	83	33.3	45	34.1	23	13.8
900,001 – 1,200,000	24	9.6	2	1.5	16	9.6
1,200,001–1,500,000	29	11.6	11	8.3	3	1.8
1,500,001–1,800,000	10	4.0	0	0	4	2.4
1,800,001–2,100,000	15	6.0	4	3.0	0	0.0

ตาราง 19 (ต่อ)

ระดับที่ต้องชำระต่อปี	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2,100,001–2,400,000	7	0.0	0	0.0	0	0.0
2,400,001–2,700,000	2	0.0	0	0.0	0	0.0
2,700,001 ขึ้นไป	3	0.0	0	0.0	0	0.0
รวม	249		132		167	

จากตาราง 19 แสดงมูลค่าทรัพย์สินรวมของลูกค้าพบว่าลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วนส่วนใหญ่มีระดับมูลค่าทรัพย์สินที่ 600,001–900,000 บาท คิดเป็นจำนวน 83 คน และ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 34.1 รองลงมามีระดับมูลค่าทรัพย์สินที่ระดับ 300,001–600,000 บาท จำนวน 46 คน และ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และ 30.3 ตามลำดับ

ส่วนลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ส่วนใหญ่มีระดับของทรัพย์สินรวมที่ระดับ 300,001–600,000 บาทคิดเป็นจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมามีระดับทรัพย์สินรวมต่ำกว่า 300,000 บาทจำนวน 79 คนคิดเป็นร้อยละ 29.3

ตอนที่ 4 สถานการณ์ที่ลูกค้าเผชิญ

ตาราง 20 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ที่กำลังเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ

สถานการณ์	จำนวน (ร้อยละ)					
	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
1. ท่านมักจะส่งชำระหนี้เกิน ระยะเวลากำหนด	42 (16.9%)	207 (83.1%)	115 (87.1%)	17 (12.9%)	164 (98.2%)	3 (1.8%)
2. ท่านเคยเข้าโครงการพัก ชำระหนี้	68 (27.3%)	181 (72.7%)	49 (37.1%)	83 (62.9%)	88 (52.7%)	79 (47.3%)
3. ท่านต้องการเข้าโครงการ พักชำระหนี้ ปี2555	112 (45.0%)	137 (55.0%)	120 (90.9%)	12 (9.1%)	165 (98.8%)	2 (1.2%)
4. ในปีที่ผ่านมา ผลผลิตทาง การเกษตรของท่านเสียหาย	88 (35.3%)	161 (64.7%)	74 (56.1%)	58 (43.9%)	115 (68.9%)	52 (31.1%)

ตาราง 20 (ต่อ)

สถานการณ์	จำนวน (ร้อยละ)					
	ลูกค้าชำระหนี้ได้		ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน		ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	
	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
5. ภัยธรรมชาติเป็นสาเหตุทำให้ท่านไม่สามารถชำระหนี้ได้	74 (29.7%)	175 (70.3%)	92 (69.7%)	40 (30.3%)	117 (70.1%)	50 (29.9%)
6. ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ค่า ปุ๋ย, ยาฆ่าแมลง, น้ำมัน	161 (64.7%)	88 (35.3%)	114 (86.4%)	18 (13.6%)	128 (76.6%)	39 (23.4%)
8. มีภาระค่าใช้จ่ายบุตร, หลาน เรียนหนังสือ	174 (69.9%)	75 (30.1%)	98 (74.2%)	34 (25.8%)	119 (71.3%)	48 (28.7%)
9. มีภาระหนี้สิน จากการพนัน และอบายมุขต่าง ๆ	39 (15.7%)	210 (84.3%)	7 (5.3%)	125 (94.7%)	3 (1.8%)	164 (98.2%)
10. มีหนี้สินจากค่าใช้จ่ายในครอบครัว เช่น ผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า	132 (53.0%)	117 (47.0%)	78 (59.1%)	54 (40.9%)	105 (62.9%)	62 (37.1%)
11. มีภาระหนี้สินจากการประกอบอาชีพการเกษตร เช่น ค่าปุ๋ย, ค่าเมล็ดพันธ์	117 (47.0%)	132 (53.0%)	87 (65.9%)	45 (34.1%)	93 (55.7%)	74 (44.3%)
12. มีภาระหนี้สินต่างๆเช่น ค่าผ่อนรถ, เครื่องจักรกลต่าง ๆ	84 (33.7%)	165 (66.3%)	35 (26.5%)	97 (73.5%)	29 (17.4%)	138 (82.6%)
13. ท่านคิดจะหยุดชำระหนี้และปล่อยให้ยึดหลักค้ำประกัน	55 (22.1%)	194 (77.9%)	4 (3.0%)	128 (97.0%)	14 (8.4%)	153 (91.6%)
14. ท่านคิดจะกู้เงินแหล่งอื่นมาชำระหนี้ ธ.ก.ส. หรือไม่	124 (49.8%)	125 (50.2%)	59 (44.7%)	73 (55.3%)	54 (32.3%)	113 (67.7%)
15. ท่านได้สมัครขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน พันฟู (กฟก.)	45 (18.1%)	204 (81.9%)	78 (59.1%)	54 (40.9%)	132 (79.0%)	35 (21.0%)
16. ท่านมีปัญหากายในครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก	23 (9.2%)	226 (90.8%)	16 (12.1%)	116 (87.9%)	30 (18.0%)	137 (82.0%)

จากตาราง 20 แสดงถึงสถานการณ์ที่ลูกค้าเผชิญอยู่ในปัจจุบันพบว่าลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามปกติส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 83.1 ไม่เคยเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ถึงร้อยละ 72.7 และในโครงการพักชำระหนี้ปี 2554/55 ลูกค้าในกลุ่มนี้ไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการถึงร้อยละ 55.0 ลูกค้าในกลุ่มนี้ภยธรรมชาติไม่ใช่สาเหตุที่จะทำให้ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้คิดเป็นร้อยละ 70.3 ลูกค้าในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เผชิญกับปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นร้อยละ 64.7 มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรเช่นเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรคิดเป็นร้อยละ 69.9 นอกจากนี้ลูกค้าส่วนใหญ่ไม่ได้สมัครขอความช่วยเหลือจากกองทุนฟื้นฟูคิดเป็นร้อยละ 81.9 และไม่มีปัญหาครอบครัวแตกแยกคิดเป็นร้อยละ 90.8 ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วน ส่วนใหญ่กำลังเผชิญกับปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูงขึ้นร้อยละ 86.4 มีภาระค่าใช้จ่ายจากบุตร เช่น ค่าเล่าเรียนร้อยละ 74.2 มีภาระจากเหตุฉุกเฉินในครอบครัวเช่นค่ารักษาพยาบาลร้อยละ 72.3 มีภาระหนี้สินค่าใช้จ่ายในครอบครัว เช่น ค่าผ่อนสินค้าร้อยละ 59.1 และหนี้สินจากการประกอบอาชีพการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 65.9 นอกจากนี้พบว่าลูกค้าในกลุ่มนี้ได้สมัครและไม่ได้สมัครขอความช่วยเหลือจากกองทุนฟื้นฟูอยู่ในระดับจำนวนที่ใกล้เคียงกันโดยลูกค้าที่สมัครขอความช่วยเหลือคิดเป็นร้อยละ 59.1 และไม่ได้สมัครร้อยละ 40.9

กลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ส่วนใหญ่จะส่งชำระหนี้เกินกำหนดระยะเวลาและต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ในปี 2554/2555 ถึงร้อยละ 98.8 ส่วนใหญ่เผชิญกับปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูงขึ้นร้อยละ 76.6 และมีภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรคิดเป็นร้อยละ 71.3 นอกจากนี้ลูกค้าในกลุ่มนี้ได้สมัครขอความช่วยเหลือจากกองทุนฟื้นฟูสูงถึงร้อยละ 79.0 และลูกค้าทั้งสามกลุ่มต่างไม่มีภาระหนี้สินจากการพนันและไม่มีปัญหาครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยกและไม่คิดที่หาเงินกู้จากแหล่งเงินกู้อื่นมาชำระหนี้

ตอนที่ 5 ระดับความคิดเห็นของลูกค้าที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า

ตาราง 21 แสดงจำนวนร้อยละของระดับความคิดเห็นของลูกค้าที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด

ประเภทหลักประกัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
เกิดจากปัจจัยภายนอก								
1. ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีทำให้	160	269	96	20	3	4.03	0.8	มาก
ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น	29.1	48.9	17.5	3.6	0.5			

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเภทหลักประกัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล	73	176	245	45	9	3.47	0.88	มาก
4. นโยบายของรัฐบาล เช่น การจำหน่ายผลผลิต, การประกันรายได้	93	157	257	38	3	3.55	0.87	มาก
5. ความผันผวนของสภาวะธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง, น้ำท่วม	95	228	182	33	10	3.67	0.89	มาก
6. การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินดอกเบี้ยของธนาคาร	44	132	228	128	16	3.11	0.95	ปานกลาง
ภาพรวมจากปัจจัยภายนอก						3.61	0.55	มาก
ปัจจัยภายใน								
7. การให้บริการของพนักงานธนาคาร	38	171	163	104	72	3.0	1.14	ปานกลาง
8. ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานธนาคารกับลูกค้า	69	184	193	64	38	3.33	1.06	ปานกลาง
9. ในการขอกู้เงินพนักงานได้ชี้แจงวิธีการชำระหนี้ได้ละเอียด	87	255	175	26	5	3.72	0.82	มาก
10. ก่อนการชำระหนี้ท่านได้รับหนังสือเตือนทุกครั้ง	112	257	149	25	5	3.81	0.84	มาก
11. ในการขอยืมเงินพนักงานได้สอบถามทรัพย์สินของท่านทุกครั้ง	70	160	142	45	31	3.53	1.01	มาก
12. ในการขอยืมเงินพนักงานได้สอบถามเกี่ยวกับที่มาแห่งรายได้ทุกครั้ง	80	273	132	45	18	3.64	0.94	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเภทหลักประกัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
13. เมื่อได้รับเงินกู้พนักงาน ได้แจ้งให้ทราบถึง กำหนดการชำระหนี้ทุกครั้ง	71	334	108	26	9	3.79	0.79	มาก
14. การประเมินหลักทรัพย์ ไม่เหมาะสมเช่นประเมิน สูงเกินไป	38	99	275	99	37	3.00	0.95	ปานกลาง
15. การติดตามทวงถาม การชำระคืนเงินกู้ของ พนักงาน	76	189	198	65	20	3.43	0.99	มาก
16. เมื่อท่านได้รับเงินกู้ พนักงานได้ไปเยี่ยมเยียน หรือติดตามการใช้เงินกู้ หรือไม่	50	143	211	105	39	3.11	1.05	ปานกลาง
17. ระยะเวลาการผ่อน ชำระสั้นเกินไปหรือการ ผ่อนชำระมากเกินไป	50	190	249	49	10	3.40	0.84	ปานกลาง
18. ชั้นของลูกค้ำ	173	219	92	57	7	3.90	1.00	มาก
เกิดจากตัวลูกค้ำ	31.5	39.8	16.7	10.4	1.3			
19. พฤติกรรมการใช้จ่าย เงินของเกษตรกรผู้กู้และ สมาชิกในครัวเรือนสูง เกินไป	114	216	172	29	17	3.70	0.96	มาก
20. เกษตรกรผู้กู้มีภาระ หนี้สินจากการกู้ยืมมาก	58	146	160	91	93	2.97	1.24	มาก
21. เกษตรกรนำเงินกู้ไปใช้ ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์	66	247	161	53	21	3.52	0.96	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเภทหลักประกัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
22.การเสียชีวิต การเจ็บป่วย หรือการหย่าร้างมีผลต่อการชำระหนี้	56	103	117	121	151	2.62	1.33	ปานกลาง
พฤติกรรมกรรมการชำระหนี้								
23. ในการชำระหนี้ท่านจะชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นก่อน	101	245	126	76	0	3.67	0.93	มาก
24. ท่านจะชำระหนี้ทันทีเมื่อท่านมีรายได้	134	211	130	65	8	1.01	3.73	น้อย
25. หากท่านคิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานธนาคาร	84	161	231	59	13	3.45	0.96	มาก
26. เกษตรกรผู้กู้เงินไปชำระหนี้สินภายนอกก่อนนำไปชำระคืนแก่ธนาคาร	98	123	191	109	87	2.85	1.15	ปานกลาง

จากตาราง 21 พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดีทำให้ต้นทุนในการผลิตสูง ทำให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ในระดับที่มาก เช่นเดียวกับความคิดเห็นที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล เช่นนโยบายการรับจำนำผลผลิต โครงการประกันรายได้ล้วนเป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ในระดับที่มากโดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.55 นอกจากนี้ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ลูกค้ามีระดับความคิดเห็นที่มาเช่นกันโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 ส่วนความคิดเห็นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าทั้งสามกลุ่มมีความเห็นว่าส่งผลกระทบต่อปัจจัยการชำระหนี้ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.11

ความคิดเห็นของลูกค้าที่มีต่อปัจจัยภายในหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับธนาคารลูกค้ามีความคิดว่าระดับชั้นของลูกค้าเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ในระดับที่มากโดยมีค่าเฉลี่ยที่ระดับ 3.9 หรือในระดับที่มาก รองลงมาคือความคิดเห็นว่าการที่พนักงานได้ชี้แจงถึงวิธีการ

ชำระหนี้ หรือการได้รับหนังสือเตือนจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ในระดับที่มากเช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ 3.72 และ 3.81 ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพนักงาน การให้บริการของพนักงานลูกค้ำมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.33 และ 3.0 ส่วนการประเมินหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม, การผ่อนชำระนานเกินไป หรือสั้นเกินไปลูกค้ำมีความคิดเห็นในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.0 และ 3.4

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกิดจากตั้งลูกค้ำ ลูกค้ำมีความคิดเห็นว่าการที่ลูกค้ำและสมาชิกในครัวเรือนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่สูงเกินไปเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้เป็นอย่างมากโดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ 3.7 และการที่ลูกค้ำมีหนี้สินภายนอกที่มีดอกเบี้ยแพงก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้ในระดับที่มากโดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.97 ส่วนความคิดเห็นในเรื่องการนำเงินกู้ไปใช้ถูกต้องหรือไม่ก็นั้นรวมถึงการเสียชีวิตของคนในครอบครัวการหย่าร้างลูกค้ำมีระดับความคิดเห็นปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.52 และ 3.62

ตาราง 22 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของลูกค้ำกลุ่มที่สามารถชำระหนี้ได้, กลุ่มที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มที่ไม่ชำระหนี้ได้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้	ค่าเฉลี่ย	SD	สถิติ-F
เกิดจากปัจจัยภายนอก			
1. ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น	4.03	0.81	6.35**
2. ภาวะเศรษฐกิจทำให้ราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ	3.79	0.93	9.34**
3. ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล	3.47	0.88	1.89
4. นโยบายของรัฐบาล เช่น การจำหน่ายผลผลิต, การประกันรายได้	3.55	0.87	3.91*
5. ความผันผวนของสภาวะธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง, น้ำท่วม	3.67	0.89	3.67*
6. การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินดอกเบี้ยของธนาคาร	3.11	0.95	9.45**
เกิดจากปัจจัยภายใน (ธนาคาร)			
7. การให้บริการของพนักงานธนาคาร	3.00	1.14	17.08**
8. ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานธนาคารกับลูกค้ำ	3.33	1.06	2.50
9. ในการขอกู้เงินพนักงานได้ชี้แจงวิธีการชำระหนี้ได้ละเอียด	3.72	0.82	9.20**

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้	ค่าเฉลี่ย	SD	สถิติ-F
10. ก่อนการชำระหนี้ท่านได้รับหนังสือเตือนทุกครั้ง	3.81	0.84	8.01**
11. ในการขอยืมกู้เงินพนักงานได้สอบถามทรัพย์สินของท่านทุกครั้ง	3.53	1.00	0.87
12. ในการขอยืมกู้เงินพนักงานได้สอบถามเกี่ยวกับที่มาแห่งรายได้ทุกครั้ง	3.64	0.94	4.63
13. เมื่อได้รับเงินกู้พนักงานได้แจ้ง ให้ทราบถึงกำหนดการชำระหนี้ทุกครั้ง	3.79	0.79	1.16
เกิดจากปัจจัยภายใน(ธนาคาร) (ต่อ)	3.00	0.95	7.72**
14. การประเมินหลักทรัพย์ไม่เหมาะสมเช่นประเมินสูงเกินไป			
15. การติดตามทวงถามการชำระคืนเงินกู้ของพนักงาน	3.43	0.99	3.63*
16. เมื่อท่านได้รับเงินกู้พนักงานได้ไปเยี่ยมเยียนหรือติดตามการใช้เงินกู้หรือไม่	3.11	1.04	9.58**
17. ระยะเวลาการผ่อนชำระสั้นเกินไปหรือการผ่อนชำระมากเกินไป	3.4	0.84	9.58
18. ชั้นของลูกค้ำ	3.9	1.00	2.24
เกิดจากตัวลูกค้ำ			
19. พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของเกษตรกรผู้กู้ และสมาชิกในครัวเรือนสูงเกินไป	3.70	0.96	5.42*
20. เกษตรกรผู้กู้มีภาระหนี้สินจากการกู้ยืมมากเกินไป	2.97	1.24	15.71**
21. การเสียชีวิต การเจ็บป่วยหรือการอย่าร้างของเกษตรกรมีผลต่อการชำระหนี้	2.62	1.33	3.22*
22. การถูกเจ้าหนี้ดำเนินคดีและยึดทรัพย์ขายทอดตลาด	2.40	1.17	3.22*
23. เกษตรกรนำเงินกู้ไปใช้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์	3.52	0.96	0.33
24. บุตรช่วยส่งชำระหนี้	2.51	1.25	33.43*

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้	ค่าเฉลี่ย	SD	สถิติ-F
พฤติกรรมการชำระหนี้			
25. หากท่านคิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานธนาคารทันที	3.45	0.95	9.66**
26. ในการชำระหนี้ท่านจะชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นก่อน	3.68	0.93	1.47
27. ท่านจะชำระหนี้ทันทีเมื่อท่านมีรายได้	3.73	1.01	5.25*
28. เกษตรกรผู้กู้ให้นำเงินไปชำระหนี้สินภายนอกก่อนนำไปชำระคืนแก่ธนาคาร	2.85	1.15	19.26**

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของลูกค้าผู้กู้ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ในด้านปัจจัยภายนอกพบว่าลูกค้ามีความคิดเห็นต่อปัจจัยภายนอกไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายปัจจัยพบว่า ภาวะเศรษฐกิจไม่ตีมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น รวมถึงทำให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ นโยบายของรัฐบาลเช่นการควบคุมราคาสินค้า นโยบายพักชำระหนี้ จำนำผลผลิตส่วนความคิดเห็นของลูกค้าผู้กู้ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้พบว่าปัจจัยในด้านความมีเสถียรภาพของรัฐบาลลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของลูกค้าผู้กู้ที่มีต่อปัจจัยภายในธนาคารลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีปัจจัยทางด้านการบริการของพนักงาน การชี้แจงวิธีการชำระหนี้ และการได้รับหนังสือเตือนให้ชำระหนี้มีผลต่อปัจจัยการชำระหนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับลูกค้า ระยะเวลาการผ่อนชำระสั้นหรือนานเกินไป ชั้นของลูกค้า ลูกค้าผู้กู้มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของลูกค้าผู้กู้ที่มีต่อปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกค้าพบว่าในภาพรวมทุกด้านลูกค้าผู้กู้มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านพฤติกรรมการชำระหนี้ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่การชำระหนี้จะชำระทันทีที่มีรายได้ หากคิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานธนาคารทันที และลูกค้าจะนำเงินไปชำระหนี้ภายนอกก่อนชำระคืนธนาคาร แต่ลูกค้าผู้กู้มีความคิดเห็นที่ไม่

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการชำระหนี้ลูกค้ายจะชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นก่อน

เมื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของลูกค้ายต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ ของลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด, ลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้ายที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังนี้

ตาราง 23 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดีที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นระหว่างกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้ กับกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ไม่ได้เป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ายชำระหนี้ได้	ลูกค้ายชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ายชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ายชำระหนี้ได้	3.90	-	0.279*	0.212*
ลูกค้ายชำระหนี้ได้บางส่วน	4.17	-	-	0.066
ลูกค้ายชำระหนี้ไม่ได้	4.11	-	-	-

จากตาราง 23 แสดงว่ากลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดกับกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นต่อภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดีทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทำให้ให้ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำระหว่างกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ายที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ายชำระหนี้ได้	ลูกค้ายชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ายชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ายชำระหนี้ได้	3.72	-	0.319*	0.132
ลูกค้ายชำระหนี้ได้บางส่วน	4.04	-	-	0.451*
ลูกค้ายชำระหนี้ไม่ได้	3.59	-	-	-

จากตาราง 24 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ภาวะเศรษฐกิจทำให้ผลิตผลทางการเกษตรตกต่ำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้” มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนมีความเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 25 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ย เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้ กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	3.44		0.13	0.24*
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	3.57			0.11
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	3.68			

จากตาราง 25 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “นโยบายของรัฐบาลเช่นการจําหน่ายข้าว โครงการประกันรายได้ เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 26 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินกู้ของธนาคารเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	3.27		.15	0.41*
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	3.12			.026
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	2.86			

จากตาราง 26 พบว่ากลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 27 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ย เกี่ยวกับการให้บริการของพนักงานธนาคารเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	3.3		0.59*	0.53*
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	2.71			0.06
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	2.77			

จากตาราง 27 พบว่ากลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การให้บริการของพนักงาน เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 28 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ย เกี่ยวกับการติดต่อขอกู้เงิน พนักงานได้ชี้แจงวิธีการชำระหนี้ได้ละเอียดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วน และกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	3.58		0.372*	0.148
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	3.95			0.224
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	3.75			

จากตาราง 28 พบว่ากลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การชี้แจงรายละเอียดวิธีการชำระหนี้ของพนักงาน เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วน

ตาราง 29 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ย เกี่ยวกับก่อนการชำระหนี้ ลูกค้าได้รับหนังสือเตือนให้ชำระหนี้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วน และกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	3.67		0.178	0.329*
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	3.85			0.152
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	4.00			

จากตาราง 29 พบว่ากลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การได้รับหรือไม่ได้รับหนังสือเตือนให้ชำระหนี้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 30 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับ “การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	3.16		0.38*	0.23
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	2.78			0.16
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	2.94			

จากตาราง 30 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้ตามกับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น ประเมินสูงกว่าความเป็นจริง เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วน

ตาราง 31 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การติดตามทวงถามเงินกู้ของพนักงาน” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	3.32		0.14	0.26*
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	3.45			0.13
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	3.58			

จากตาราง 31 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การติดตามทวงถามการชำระคืนเงินกู้ของพนักงาน เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 32 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “เมื่อท่านได้รับเงินกู้ไปแล้วพนักงานได้ไปเยี่ยมหรือติดตามการใช้เงินกู้” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	3.31		0.30*	0.43*
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	3.02			0.14
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	2.88			

จากตาราง 32 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การติดตามเยี่ยมเยียนหรือการติดตามการใช้เงินกู้ของพนักงาน เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 33 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของเกษตรกร และสมาชิกในครัวเรือนสูงเกินไป” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	3.56		0.16	0.31*
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	3.72			0.16
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	3.87			

จากตาราง 33 พบว่ากลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของลูกค้าและสมาชิกในครัวเรือนสูงเกินไปเป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อชำระหนี้” ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 34 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ลูกค้ามีภาระหนี้สินภายนอกที่มีดอกเบี้ยสูง” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	2.67		0.45*	0.65*
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	3.11			0.20
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	3.32			

จากตาราง 34 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การที่ลูกค้ำมีภาระหนี้สินนอกระบบเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและลูกค้ำที่สามารถชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 35 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ลูกค้ำนำเงินไปชำระหนี้ภายนอกก่อนชำระคืนธนาคาร” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	2.55		0.35*	0.68*
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	2.90			0.34*
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	3.24			

จากตาราง 35 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การที่ลูกค้ำนำเงินรายได้ไปชำระหนี้ภายนอกก่อนนำไปชำระหนี้ธนาคาร เป็นพฤติกรรมการชำระหนี้ของลูกค้ำ” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้ และลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนมีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

ตาราง 36 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “บุตรช่วยส่งชำระหนี้” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	2.96		0.82*	0.84*
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	2.14			0.02
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	2.13			

จากตาราง 36 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การช่วยเหลือชำระหนี้ของบุตร เป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนและลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 37 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “หากท่านคิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ จะรีบติดต่อพนักงานทันที” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้ ตามกำหนดกับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้ำชำระหนี้ได้	ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้ำชำระหนี้ได้	3.59		0.10	0.41*
ลูกค้ำชำระหนี้ได้บางส่วน	3.49			0.31*
ลูกค้ำชำระหนี้ไม่ได้	3.19			

จากตาราง 37 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “หากคิดว่าจะชำระหนี้ไม่ได้จะรีบติดต่อพนักงานธนาคารทันที เป็นพฤติกรรมที่ดีต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นแตกต่าง

จากลูกค้าที่ชำระหนี้ได้บางส่วน และลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 38 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ในการชำระหนี้ท่านจะชำระหนี้ทันทีเมื่อมีรายได้” เป็นพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	3.58		0.198	0.316*
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	3.78			0.118
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	3.90			

จากตาราง 38 พบว่ากลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การชำระหนี้ทันทีเมื่อมีรายได้เป็นพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ดี” ลูกค้ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้มีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

ตาราง 39 แสดงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การเสียชีวิต การเจ็บป่วย การหย่าร้างของเกษตรกรผู้กู้” เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้าที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ลูกค้าชำระหนี้ได้	ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้
ลูกค้าชำระหนี้ได้	2.58		0.14	0.24
ลูกค้าชำระหนี้ได้บางส่วน	2.44			0.38*
ลูกค้าชำระหนี้ไม่ได้	2.82			

จากตาราง 39 พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้กับกลุ่มลูกค้ำที่ชำระได้บางส่วนและกลุ่มลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การเสียชีวิต การเจ็บป่วย การหย่าร้างของครอบครัว ลูกค้ำเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการชำระหนี้” ลูกค้ำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ลูกค้ำที่ชำระหนี้ได้บางส่วนมีความคิดเห็นแตกต่างจากลูกค้ำที่ชำระหนี้ไม่ได้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นในปี 2509 มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสินเชื่อทางการเกษตรแก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป และให้บริการธุรกรรมทางการเงินทุกประเภท ได้ดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 45 ปี บทบาทส่วนใหญ่ในระยะแรกตั้งแต่ พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2539 ให้บริการสินเชื่อทางการเกษตรให้กับเกษตรกรทั่วไป และสหกรณ์การเกษตร โดยใช้นวัตกรรมทางการเงินที่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคนใช้บุคคลในกลุ่มค้ำประกันรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมสนับสนุนให้เกษตรกรรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์เพื่อการเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้ำ ธ.ก.ส. (สกต.)

ต่อมาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 ถึง ปัจจุบัน ธ.ก.ส. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทการดำเนินงานโดยการขยายการให้สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้การพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิต ขยายการให้บริการสินเชื่อไปสู่บุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชน สหกรณ์ทุกประเภททั้งในและนอกภาคการเกษตร รวมถึงการให้สินเชื่อแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นกับภารกิจพัฒนาชนบทภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการดำเนินงานในปีบัญชี 2553 ธ.ก.ส. ได้การจ่ายสินเชื่อเป็นจำนวนเงิน 577,591 ล้านบาท ให้เกษตรกรทั่วประเทศ จำนวน 3,378,569 ราย ผลการชำระหนี้ ลูกค้ำสามารถชำระหนี้ได้จำนวน 2,958,737 ราย และมีหนี้ค้างชำระจำนวน 420,196 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.44 ของเกษตรกรลูกค้ำทั้งหมด

ในส่วน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด ดูแลเกษตรกรลูกค้ำทั้ง 5 ตำบลในอำเภอป่าแดด จำนวน 4,532 ราย ได้แก่ ตำบลป่าแดด ตำบลป่าแวง ตำบลโรงช้าง ตำบลศรีโพธิ์เงิน และตำบลสันมะค่า ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ให้บริการสินเชื่อในปีบัญชี 2553 จำนวน 3,569 ราย และผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ ณ สิ้นปีบัญชี 2553 วันที่ 31 มีนาคม 2554 ดังนี้

ธ.ก.ส. สาขาป่าแดด ในปีบัญชี 2553 ได้จ่ายสินเชื่อให้กับเกษตรกร จำนวน 3,569 ราย เป็นจำนวนเงิน 781,75 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี 2552 และ 2551 เป็นจำนวนเงิน 197.55, 306.48 ล้านบาท ตามลำดับ ด้านการชำระหนี้ ปีบัญชี 2553 มีเกษตรกรลูกค้ำสามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ 2,767 ราย คิดเป็น 77.53% ของเกษตรกรลูกค้ำที่ขอรับสินเชื่อทั้งหมดลดลงจาก

ปีบัญชี 2552 และ 2551 ที่สามารถชำระหนี้ได้ 82.20% และ 83.57% และเกษตรกรลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา และลูกค้าที่ชำระหนี้ไม่ได้ในปีบัญชี 2553 สูงถึง 22.47% หรือ 802 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2552 และ 2551 ที่มีหนี้ค้าง 17.80%, 16.43% ตามลำดับ ดังนั้นเกษตรกรที่ขอรับสินเชื่อมีแนวโน้มที่จะชำระหนี้ได้ตามกำหนดลดลง ส่งผลให้ ธ.ก.ส. สาขาป่าแดดมีหนี้ค้างชำระมากขึ้นมีผลทำให้ธนาคารฯ เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) เพิ่มขึ้นทุกจะส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคารฯ มีรายได้ลดลงมีภาระค่าใช้จ่ายในการสำรองค่าเผื่อหนี้สูญมีภาระค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ค้างชำระมากขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นจึงเป็นที่มาของเป็นที่มาของการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด จังหวัดเชียงราย เพื่อที่จะนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาการจ่ายสินเชื่อ นำไปกำหนดกลยุทธ์การดำเนินการในด้านสินเชื่อ เช่นการติดตามหนี้ การกำกับดูแลลูกค้ารวมถึงการแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรลูกค้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด สำนักงานจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการชำระหนี้หนี้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด สำนักงานจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดจังหวัดเชียงราย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามคือ กลุ่มลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด กลุ่มลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระบางส่วนหรือชำระหนี้ได้บางสัญญา กลุ่มลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระทุกสัญญา กับตัวแปรต้นคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ได้แก่ ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้ และพฤติกรรมการชำระหนี้ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มาใช้บริการสินเชื่อเพื่อการเกษตรจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด สังกัดสำนักงานจังหวัดเชียงราย กำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยใช้ฐานข้อมูลจำนวนผู้กู้ จากรายงานกิจการ ณ 31 มีนาคม 2554 ได้แก่ ลูกค้าที่มีหนี้ปกติจำนวน 2,767 ราย ลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระบางส่วนจำนวน 354 ราย และเกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระทุกสัญญาจำนวน 448 ราย ซึ่งกระจายอยู่ทั้ง 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าแดด ตำบลป่าแวง ตำบลสันมะค่า ตำบลโรงช้าง ตำบลศรีโพธิ์เงิน จำนวน 730 ราย

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ประมาณ 8 เดือน

ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2554–เดือน มีนาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชำระหนี้ได้ตามกำหนด หมายถึง ลูกค้าที่มาขอรับสินเชื่อแล้วสามารถชำระสินเชื่อได้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยได้ครบทุกสัญญาภายในระยะเวลาที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดกำหนดไว้ เรียกลูกค้าประเภทนี้ว่า เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ปกติ

ชำระหนี้ได้ตามกำหนดบางสัญญา หมายถึง ลูกค้าที่มาขอรับสินเชื่อแล้วสามารถชำระสินเชื่อได้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยได้บางส่วนหรือชำระสินเชื่อได้ไม่ครบทุกสัญญาภายในระยะเวลาที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดกำหนดไว้ เรียกลูกค้าประเภทนี้ว่า เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระบางส่วน

ชำระหนี้ไม่ได้ หมายถึง ลูกค้าที่มาขอรับสินเชื่อแล้วไม่สามารถชำระสินเชื่อที่เป็นต้นเงินได้ภายในระยะเวลาที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดดกำหนดไว้ได้ทุกสัญญา เรียกลูกค้าประเภทนี้ว่า เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระ

เงินกู้ระยะสั้น หมายถึง สินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย และสินเชื่อเงินด่วน ที่มีกำหนดระยะเวลาการชำระสินเชื่อไม่เกิน 12 เดือน

เงินกู้ระยะยาว หมายถึง สินเชื่อเพื่อการลงทุน ซึ่งมีระยะเวลาการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ เป็นระยะเวลาการชำระหนี้ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปและไม่เกิน 20

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของลูกค้าที่มีความรับผิดชอบต่อการชำระหนี้
2. ทำให้ทราบถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม ของลูกค้าที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้
3. เพื่อให้ทราบถึงโอกาสการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างแท้จริง
4. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนบริหาร กำหนดกลยุทธ์การจัดการด้านสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองบริหารหนี้สินประชาชน ผ่านนโยบายรัฐ. (2549). **คู่มือการติดตามหนี้ค้างชำระ โครงสร้างหนี้ และแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- กิ่งแก้ว วงศ์คม. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เชื่อทางการเกษตรของลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่ทา จังหวัดลำพูน**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- คณิงนิจ อุดชาชน. (2545). **การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพฯ.
- กองบริหารหนี้สินประชาชน ผ่านนโยบายรัฐ. (2549). **คู่มือการติดตามหนี้ค้างชำระ โครงสร้างหนี้ และแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ฉัตรชัย คำเจริญ และคณะ. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาแม่สาย จังหวัดเชียงราย. ใน รายงานผลงานวิจัย วิจัยนำการพัฒนา... เพื่อเกษตรกรไทย**. ศูนย์ประชุมอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ณรงค์ สังสะนา. (2553). **การประมวลการจัดการองค์ความรู้ในการพิจารณาการให้สินเชื่อ. ใน รายงานผลงานวิจัย วิจัยนำการพัฒนา... เพื่อเกษตรกรไทย**. ศูนย์ประชุมอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. (2554). **รายงานกิจการ ระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ธัญชนก ไชยรินทร์. (2548). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย โครงการการพักชำระหนี้ ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิกร มาตุพรหม. (2542). **ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฝาง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญยืน กาชัย. (2545). **ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ หน่วยอำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- ปฐุม มีแก้ว. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสินเชื่อของครอบครัวชาวชนบทบางอำเภอ
ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปรีชา แเฮรี. (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอแม่ทะ
จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สาวดี รักษ์. (2553). การศึกษาสาเหตุการค้างชำระหนี้ และแนวทางแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด
รายได้ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- เสกสรร ศานติวรวงศ์ และคณะ. (2553). ปัจจัยคัดสรรที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของ
เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์.
ใน รายงานผลงานวิจัย วิจัยนำการพัฒนา...เพื่อเกษตรกรไทย. ศูนย์ประชุมอุทยาน
วิทยาศาสตร์ประเทศไทย: ธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- อุทัย พิมพ์ไกร. (2546). ศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้กลุ่มรับรองรับผิดชอบร่วมกันร่วม
ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

เลขที่.....

Date:

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า ธกส. สาขาป่าแดด

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของลูกค้า

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของลูกค้า

ส่วนที่ 3 ภาวะหนี้สินของลูกค้า

ส่วนที่ 4 สถานะการหนี้สิน ในปัจจุบันของลูกค้า

ส่วนที่ 5 ระดับความคิดเห็นของลูกค้าที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของลูกค้า ธ.ก.ส.

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้กู้

1. สถานะหนี้ ธ.ก.ส. ปัจจุบัน

() หนี้ปกติ () หนี้ค้างชำระบางสัญญา () หนี้ค้างชำระทุกสัญญา

2. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง

3. อายุ ปี

4. ระดับการศึกษา สำเร็จการศึกษา

() ไม่ได้เรียนหนังสือ () ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลาย

() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

5. สถานภาพสมรส () โสด () สมรส () หม้าย () หย่า

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกัน จำนวน.....คน

() สมาชิกที่เป็นแรงงานการเกษตร รวม.....คน

() สมาชิกที่เป็นแรงงานนอกภาคการเกษตร รวม.....คน

() สมาชิกที่ไม่เป็นแรงงาน รวม.....คน

7. ระยะเวลาการเป็นลูกค้า ธ.ก.ส.....ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

รายได้จากการเกษตรต่อปี.....บาท

1. ทำนาปี.....ไร่ ผลผลิตที่ได้รับ.....กก. ส่วนเหลือเพื่อขาย.....กก. มูลค่า.....บาท
2. ทำนาปรัง.....ไร่ ผลผลิตที่ได้รับ.....กก. ส่วนเหลือเพื่อขาย.....กก. มูลค่า.....บาท
3. สวนลำไย.....ต้น ผลผลิตที่ได้รับ.....กก. ส่วนเหลือเพื่อขาย.....กก. มูลค่า.....บาท
4. ข้าวโพด.....ไร่ ผลผลิตที่ได้รับ.....กก. ส่วนเหลือเพื่อขาย.....กก. มูลค่า.....บาท
5. แตงโม.....ไร่ ผลผลิตที่ได้รับ.....กก. ส่วนเหลือเพื่อขาย.....กก. มูลค่า.....บาท
6. เลี้ยงสัตว์.....รายได้จากการเลี้ยงสัตว์.....บาท
7. ประมง.....รายได้จากการทำประมง.....บาท

รายได้จากนอกภาคการเกษตรบาท

1. รับจ้าง ระบุ..... เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
2. ค่าขาย ระบุ..... เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
3. รับราชการ พนักงานของรัฐ เอกชน บริษัท ระบุ..... เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
4. บุตรส่งให้ เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

ค่าใช้จ่ายเพื่อการประกอบอาชีพการเกษตร.....บาท

1. ค่าเช่าที่ดิน.....บาท
2. ค่าไถเตรียมดิน.....บาท
3. ค่าเมล็ดพันธ์.....บาท
4. ค่าปุ๋ยเคมี.....บาท
5. ค่าสารเคมี,ฮอร์โมน.....บาท
6. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต.....บาท
7. ค่าขนส่งผลผลิตไปจำหน่าย.....บาท
8. ค่าจ้างแรงงาน.....บาท

ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน.....บาท

1. ค่าอาหาร โดยเฉลี่ยต่อวัน.....บาท โดยประมาณต่อเดือน.....บาท โดยประมาณต่อปี.....บาท
2. การศึกษา โดยเฉลี่ยต่อวัน.....บาท โดยประมาณต่อเดือน.....บาท โดยประมาณต่อปี.....บาท
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท ประมาณต่อปี.....บาท
4. ค่าโทรศัพท์บาท ประมาณต่อปี.....บาท
5. ค่าบุหรี่ยี่, สุรา, อื่น ๆ เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท ประมาณต่อปี.....บาท
6. งานบุญ, การกุศลบาท ประมาณต่อปี.....บาท

ส่วนที่ 3 ภาระหนี้สินเกษตรกร

1. ที่มาของแหล่งเงินทุน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

แหล่งเงินทุน ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ	จำนวนเงินต้น	จำนวนเงินชำระ (บาท)/งวด	ต้นเงินกู้คงเหลือ	สถานะ (ค้างชำระ,ปกติ)
() ธ.ก.ส. คลก.				
() ธ.ก.ส กสท.				
() สหกรณ์				
() ธนาคารอื่นๆ				
() ญาติ,นายทุน				
() กองทุนหมู่บ้าน				
อื่น ๆ				

ทรัพย์สินของเกษตรกรลูกค้า

1. ที่บ้านของตนเอง หรือ คู่สมรส จำนวนไร่ ราคาประมาณ.....บาท
 2. ที่นาของตนเอง หรือ คู่สมรส จำนวนไร่ ราคาประมาณ.....บาท
 3. ที่สวนของตนเอง หรือ คู่สมรส จำนวนไร่ ราคาประมาณ.....บาท
 4. บ้านและโรงเรือน ราคาประมาณ.....บาท
 5. รถยนต์ /รถจักรยานยนต์ จำนวน.....คัน ราคาประมาณ.....บาท
 6. รถแทรกเตอร์ จำนวน.....คัน ราคาประมาณ.....บาท
 7. รถไถนาเดินตาม จำนวน.....คัน ราคาประมาณ.....บาท
 8. ทรัพย์สินอื่น ๆ (ระบุ)..... มูลค่าประมาณ.....บาท
- รวมทรัพย์สิน..... มูลค่าประมาณ.....บาท

ส่วนที่ 4 สถานะการณืที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน

สถานะการณืที่ท่านเผชิญอยู่		เหตุผลระบุ
1. ท่านมักจะส่งชำระหนี้เกินระยะเวลาที่กำหนด	() ใช่ () ไม่ใช่	-
2. ท่านเคยเข้าโครงการพักชำระหนี้	() เคย () ไม่เคย	-
3. ท่านต้องการเข้าโครงการพักชำระหนี้	() ใช่ () ไม่ใช่	-
4. พีชผลทางการเกษตรทางเสียหายจากฤดูกาลที่ผ่านมา	() ใช่ () ไม่ใช่	คือ
5. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นสาเหตุทำให้ท่านไม่สามารถชำระหนี้ได้	() ใช่ () ไม่ใช่	คือ
6. ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น เช่น ค่าปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมันดีเซล	() ใช่ () ไม่ใช่	-
7. มีภาระที่เกิดจากสมาชิกในครอบครัว เช่น ค่ารักษาพยาบาล	() ใช่ () ไม่ใช่	คือ
8. มีภาระค่าใช้จ่ายจากลูกๆ เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายประจำเดือน	() ใช่ () ไม่ใช่	-
9. มีภาระจากหนี้สินจาก การพนัน และติดอบายมุข	() ใช่ () ไม่ใช่	คือ
10. มีภาระหนี้สินค่าใช้จ่ายในครอบครัว เช่น ผ่อนส่งเครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ อื่น ๆ	() ใช่ () ไม่ใช่	-
11. มีภาระหนี้สินจาก ค่าปุ๋ย ค่ายา ฮอริโมน เมล็ดพันธุ์	() ใช่ () ไม่ใช่	-
12. มีภาระหนี้สินค่า ค่าผ่อนส่ง เครื่องจักรกลทางการเกษตร	() ใช่ () ไม่ใช่	คือ
13. ท่านคิดจะหยุดชำระหนี้ และปล่อยให้ยึดหลักทรัพย์ค้ำประกัน	() เคย () ไม่เคย	
14. ท่านคิดจะกู้เงินเพิ่มจากแหล่งเงินทุนอื่น ๆ เพื่อจัดการหนี้ก้อนเก่า	() เคย () ไม่เคย	
15. ท่านได้สมัครขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนฟื้นฟู	() เคย () ไม่เคย	
16.ท่านมีปัญหาครอบครัว,ครอบครัวแตกแยก	() เคย () ไม่เคย	

ส่วนที่ 5 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรที่ส่งผลตอบจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของผู้กู้

รายการ	ระดับของความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เกิดจากปัจจัยภายนอก					
1. ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น					
2. ภาวะเศรษฐกิจทำให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ					
3. ความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล					
4. นโยบายของรัฐบาล เช่น การประกันรายได้ การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร					
5. ความผันผวนของสภาวะธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง ลมพายุ และ โรคแมลง					
6. การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินกู้ของธนาคาร					
เกิดจากปัจจัยภายใน(ธนาคาร)					
7. การให้บริการของพนักงานธนาคาร					
8. ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานธนาคารกับลูกค้า					
9. ในการขอกู้พนักงานได้ชี้แจงวิธีการชำระหนี้ได้ละเอียด					
10. ก่อนการชำระหนี้ท่านได้รับหนังสือเตือนทุกครั้ง					
11. ในการขอยื่นกู้เงินพนักงาน ธ.ก.ส. ได้สอบถามทรัพย์สินทุกครั้ง					
12. ในการขอยื่นกู้เงินพนักงาน ธ.ก.ส. ได้สอบถามเกี่ยวกับที่มาแห่งรายได้ของท่านหรือไม่					
13. เมื่อได้รับการอนุมัติเงินกู้พนักงาน ธ.ก.ส. ได้ชี้แจงหรือแจ้งให้ทราบถึงกำหนดการชำระหนี้หรือไม่					
14. การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น ประเมินสูงกว่าความเป็นจริง					
15. การติดตามทวงถามการชำระคืนเงินกู้ของพนักงาน					
16. เมื่อท่านได้รับเงินกู้พนักงานได้ไปเยี่ยมหรือติดตามการใช้เงินกู้					
17. ปัญหาในเรื่องการผ่อนชำระมากเกินไป ระยะเวลาการผ่อนชำระสั้นเกินไป					
18. ชั้นของลูกค้า					

รายการ	ระดับของความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เกิดจากตัวลูกค้า					
19. พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของเกษตรกรผู้กู้และสมาชิกในครัวเรือนที่สูงเกินไป					
20. เกษตรกรผู้กู้มีภาระหนี้สินภายนอก					
21. เกษตรกรผู้กู้นำเงินไปชำระหนี้สินภายนอกก่อนนำเงินไปชำระคืนแก่ธนาคาร					
22. การนำเงินกู้ไปใช้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม					
23. บุตรช่วยส่งชำระหนี้					
24. การเสียชีวิต การเจ็บป่วย การหย่าร้างของเกษตรกรผู้กู้					
25. หากท่านคิดว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้จะรีบติดต่อพนักงานทันที					
26. ในการชำระหนี้ท่านจะชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นก่อน					
27. ท่านจะชำระหนี้ทันทีเมื่อท่านมีรายได้					
28. เกษตรกรผู้กู้นำเงินไปชำระหนี้สินภายนอกก่อนนำเงินไปชำระคืนแก่ธนาคาร					

ข้อเสนอแนะ ธนาคารควรปรับปรุง

1.....

2.....

3.....

ภาคผนวก ข ข้อบังคับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฉบับที่ 44

ข้อบังคับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ฉบับที่ 44

ว่าด้วยการให้เกษตรกรกู้เงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 (4) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ.2509 คณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ออกข้อบังคับว่าด้วยการให้เกษตรกรกู้เงิน ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

“คณะอนุกรรมการกักันกรอง” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกักันกรองธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

“สาขา” หมายความว่า สาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

“กลุ่มลูกค้า” หมายความว่า เกษตรกรที่ธนาคารรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขา ซึ่งรวมกันเป็นกลุ่มด้วยความสมัครใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคาร

“ครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรสหรือบุตรของเกษตรกร บิดามารดาของเกษตรกร หรือคู่สมรสของเกษตรกร ซึ่งอยู่ในความอุปการะของเกษตรกร

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเลี้ยงไหมและสาวไหม การทำนาเกลือ การปลูกกล้วยไม้หรือไม้ดอก การปลูกไม้สน การปลูกสวนป่า การเลี้ยงผึ้ง การเลี้ยงผึ้ง การเพาะเห็ด หรืออาชีพการเกษตรอื่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“อาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม” หมายความว่า การประกอบอาชีพของเกษตรกร ที่นำเอาผลิตผลของตนเองหรือผลิตผลที่จัดหาจากแหล่งอื่นมาทำการแปรรูป เตรียมการผลิต เป็นสินค้าสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย หรือใช้ผลิตผลดังกล่าวเป็นส่วนประกอบ สินค้าที่เกษตรกรผลิตขึ้นเองเพื่อจำหน่าย และให้หมายความรวมถึงการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือการบริการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมด้วย

“อาชีพอย่างอื่น” หมายความว่า การประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรม อาชีพด้านพาณิชยกรรม และอาชีพด้านบริการของเกษตรกรหรือครอบครัวเพื่อเพิ่มรายได้

“พัฒนาความรู้” หมายความว่า การศึกษา อบรม สัมมนา ดูงานหรือฝึกงานของเกษตรกรหรือครอบครัวในด้านเกษตรกรรมหรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้

“พัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิต เกี่ยวกับการศึกษา อบรม สัมมนา ดูงาน ฝึกงาน การรักษาพยาบาลของเกษตรกรหรือครอบครัวรวมทั้งการจัดหา ปรับปรุง หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของเกษตรกร

“หนี้สินภายนอก” หมายความว่า หนี้ที่เกษตรกรหรือครอบครัวมีอยู่ก่อนขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขา หรือระหว่างการเป็นลูกค้าประจำสาขา และให้หมายความรวมถึง การไถ่คืน รับโอนคืน หรือซื้อคืนที่ดิน ซึ่งเดิมเป็นของตนหรือครอบครัว ทั้งนี้ หนี้ดังกล่าวต้องเป็นหนี้ที่พิสูจน์ได้ว่า เกิดจากเหตุอันสุจริตและจำเป็น และเป็นภาระหนัก

“ฟื้นฟูการประกอบอาชีพ” หมายความว่า การส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมหรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกรที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถชำระหนี้แก่ธนาคารได้

ข้อ 2 ผู้มีสิทธิจะขอกู้เงินตามข้อบังคับนี้ได้ ต้องเป็นผู้ที่ธนาคารรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขา

การขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขา

ข้อ 3 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขาต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเกษตรกร
- (2) ต้องบรรลุนิติภาวะ
- (3) มีสัญชาติไทย
- (4) มีความชำนาญหรือได้รับการฝึกอบรมในด้านเกษตรกรรมมาแล้วพอสมควร
- (5) มีถิ่นที่อยู่และประกอบอาชีพเกษตรกรรมของตนในท้องที่ดำเนินงานของสาขา ซึ่งตนขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขามาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (6) โดยปกติเป็นผู้ก่อให้เกิดผลผลิตผลการเกษตรเพื่อขายหรือมีรายได้อื่นในปีหนึ่ง ๆ เป็นมูลค่าพอสมควร
- (7) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีชื่อเสียงดี ชยันชนแข็งในการประกอบอาชีพ และรู้จักประหยัด

- (8) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (9) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (10) ไม่เคยถูกให้ออกจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาของธนาคารมาก่อน

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับ (1) หรือมีเหตุพิเศษอันควรยกเว้นลักษณะตาม (5) (6) หรือ (10) ให้ผู้จัดการเป็นผู้วินิจฉัย

ในกรณีลูกค้าประจำสาขาได้กู้เงินให้บุคคลในครอบครัวใช้ประกอบอาชีพอย่างอื่น และลูกค้าประจำสาขาดังกล่าวได้พ้นจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาตามข้อ 7 หากบุคคลในครอบครัวที่เป็นผู้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งหนี้สินดังกล่าว ยังจำเป็นต้องใช้บริการเงินกู้ตามสัญญาที่เดิมจากธนาคาร ก็ให้รับบุคคลดังกล่าวเข้าเป็นคู่สัญญากับธนาคารได้ ข้อ 4 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขาต้องแสดงหลักฐานการเข้าสังกัดกลุ่มลูกค้าที่มีอยู่เดิม หรือกลุ่มลูกค้าที่จะตั้งขึ้นใหม่ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับถิ่นที่อยู่ของตน

ในกรณีมีเหตุอันควรผ่อนผัน ผู้จัดการอาจพิจารณาผ่อนผันรับผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขาตามข้อบังคับนี้ได้ โดยไม่ต้องนำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ ข้อ 5 เมื่อผู้จัดการได้พิจารณาเห็นว่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนซึ่งที่ประชุมกลุ่มลูกค้าได้มีมติรับรองแล้วนั้นมีลักษณะตามข้อ 3 และมีความเข้าใจในข้อบังคับและระเบียบของธนาคารเกี่ยวกับการให้เกษตรกรกู้เงิน และผู้จัดการเห็นสมควรก็ให้รับผู้นั้นขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขาโดยให้สังกัดกลุ่มลูกค้าที่ได้มีมติรับรองนั้นได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งธนาคารรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขาตามข้อ 4 วรรคสอง

ข้อ 6 ผู้ขอขึ้นทะเบียนซึ่งธนาคารรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขา ต้องลงลายมือชื่อในทะเบียนลูกค้าประจำสาขาและต้องให้คำรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของธนาคารเกี่ยวกับการให้เกษตรกรกู้เงินและตามมติของที่ประชุมกลุ่มลูกค้า ที่ตนสังกัดทุกประการ

ในกรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขาตามข้อบังคับนี้เป็นผู้ได้รับการยกเว้นตามความในข้อ 4 วรรคสอง ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องลงลายมือชื่อในทะเบียนลูกค้าประจำสาขาและต้องให้คำรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของธนาคารเกี่ยวกับการให้เกษตรกรกู้เงิน

การพ้นจากการเป็นลูกค้าประจำสาขา

ข้อ 7 ลูกค้าประจำสาขาจะพ้นจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออกตามข้อ 8
- (3) ขาดลักษณะตามข้อ 3(1) (3) (6) (8) หรือ (9)

(4) ถูกให้ออกจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาตามข้อ 9 แห่งข้อบังคับนี้

ข้อ 8 ลูกค้าประจำสาขาอาจลาออกจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาได้ เมื่อตนไม่มีหนี้สินอยู่ต่อธนาคารในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้ หรือในฐานะมีความผูกพันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามข้อ 20 (3)

ข้อ 9 เมื่อปรากฏว่าลูกค้าประจำสาขาผู้ใดมีเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เมื่อธนาคารเรียกคืนเงินกู้ตามข้อ 32(2) (3) (4) (5) (6) (7) หรือ (8)

(2) ผ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบของธนาคารเกี่ยวกับการให้เกษตรกรกู้เงิน

(3) ผ่าฝืนมติของที่ประชุมกลุ่มลูกค้าที่ตนสังกัดนั้นเป็นเนืองนิตย์ และที่ประชุมกลุ่มลูกค้ามีมติให้พ้นจากกลุ่มลูกค้าที่ตนสังกัด

(4) มิได้อยู่เป็นปกติหรือมิได้ประกอบภารกิจการเกษตรของตนในท้องที่ดำเนินงานของสาขาซึ่งตนได้ขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าประจำสาขา

(5) ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันแสดงให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริตหรือเสื่อมเสียแก่ธนาคาร หรือกลุ่มลูกค้าที่ตนสังกัด

(6) ในระหว่างเป็นลูกค้าประจำสาขาได้กู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกจนเป็นภาระหนัก โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ผู้จัดการสอบสวนพิจารณา และสั่งให้ออกจากการเป็นลูกค้าประจำสาขา

ในกรณีมีเหตุพิเศษสมควรผ่อนผันให้ลูกค้าประจำสาขาที่มีเหตุดังกล่าวในวรรคหนึ่งคงเป็นลูกค้าประจำสาขาต่อไปให้ผู้จัดการพิจารณาผ่อนผันให้เป็นลูกค้าประจำสาขาต่อไปได้ตามที่สมควร

กลุ่มลูกค้า

ข้อ 10 กลุ่มลูกค้าหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยลูกค้าประจำสาขาอย่างน้อยห้าคน

ข้อ 11 ให้กลุ่มลูกค้ามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) รับเกษตรกรเข้าสังกัดกลุ่มลูกค้า โดยได้รับความเห็นชอบจากธนาคาร

(2) เลือกตั้งและถอดถอนหัวหน้ากลุ่มลูกค้า และผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มลูกค้า

(3) ติดตาม กำกับ และดูแลการประกอบอาชีพ ตลอดจนการใช้เงินกู้จากธนาคารและการชำระคืนแก่ธนาคารของลูกค้าประจำสาขาในกลุ่มลูกค้า

(4) ส่งเสริมกิจการของธนาคาร การประกอบอาชีพหรือการสังคมแก่ลูกค้าประจำสาขา

(5) มีมติให้ลูกค้าประจำสาขาที่สังกัดในกลุ่มของตนพ้นจากกลุ่มลูกค้าให้ลูกค้าประจำสาขาของกลุ่มลูกค้านั้น ๆ เลือกตั้งหัวหน้ากลุ่มลูกค้าหนึ่งคนและผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มลูกค้าอีกตาม

จำนวนที่เห็นสมควรหัวหน้ากลุ่มลูกค้าเป็นตัวแทนของกลุ่มลูกค้าในการติดต่อกับธนาคารและ
ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มลูกค้า ทำหน้าที่ตามที่หัวหน้ากลุ่มลูกค้ามอบหมาย
ข้อ 12 หัวหน้ากลุ่มลูกค้า ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มลูกค้า พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ลาออก
- (2) ที่ประชุมกลุ่มลูกค้ามีมติให้ถอดถอน
- (3) พ้นจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาตามข้อ 7

ข้อ 13 ให้มีการประชุมกลุ่มลูกค้าอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง การประชุมกลุ่มลูกค้าต้องมีลูกค้าประจำ
สาขาในกลุ่มมาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนลูกค้าประจำสาขาในกลุ่มลูกค้าทั้งหมดจึงเป็น
องค์ประชุมหากการประชุมกลุ่มลูกค้าคราวใดไม่ครบองค์ประชุม ให้เรียกประชุมใหม่ภายในสิบสี่วัน
การประชุมครั้งหลังนี้ให้ประชุมกันได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงองค์ประชุม

ข้อ 14 การลงมติของที่ประชุมกลุ่มลูกค้าให้ถือเสียงข้างมาก ลูกค้าประจำสาขาในกลุ่มลูกค้าหนึ่งคน
มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง
เสียงเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่การลงมติเกี่ยวกับการรับลูกค้าประจำสาขาเข้าสังกัดกลุ่มลูกค้าต้องได้รับ
เสียงเกินกึ่งจำนวนของลูกค้าประจำสาขาทั้งหมด

วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน

ข้อ 15 การให้เกษตรกรกู้เงินตามข้อบังคับนี้ ต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพหรือฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกร อาชีพที่
เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกร หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ การพัฒนาความรู้ หรือการพัฒนา
คุณภาพชีวิต
- (2) เป็นค่าลงทุนในการประกอบอาชีพหรือฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกรอาชีพ
ที่เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกร หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ การพัฒนาความรู้ หรือการพัฒนา
คุณภาพชีวิต
- (3) รอการขายผลิตผล
- (4) ชำระหนี้สินภายนอก
- (5) เป็นค่าใช้จ่ายหรือเป็นค่าลงทุนในการดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริม
หรือสนับสนุนการประกอบเกษตรกรซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ระยะเวลาของการชำระเงินกู้

ข้อ 17 ให้ผู้จัดการพิจารณากำหนดระยะเวลาของการชำระเงินกู้ของผู้กู้ ดังนี้

(1) เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามข้อ 15(1) ให้กำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นไปตามที่มาแห่งรายได้โดยคำนึงถึงรอบการผลิตหรือรอบการบริการ รายได้ จำนวนของเงินกู้และความสามารถชำระหนี้ของผู้กู้ โดยปกติให้ชำระเสร็จภายในสิบสองเดือนนับแต่วันกู้เว้นแต่มีเหตุพิเศษไม่เกินสิบแปดเดือนนับแต่วันกู้

(2) เงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุนตามข้อ 15(2) ให้กำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นรายงวดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้ จำนวนของเงินกู้ รายได้และความสามารถชำระหนี้ของผู้กู้โดยปกติให้ชำระเสร็จไม่เกินสิบห้าปีนับแต่วันกู้ เว้นแต่มีเหตุพิเศษไม่เกินยี่สิบปีนับแต่วันกู้ ทั้งนี้ผู้จัดการจะกำหนดให้มีระยะเวลาที่ผู้กู้ยังไม่ต้องชำระต้นเงินก็ได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปีแรก

(3) เงินกู้เพื่อรอกการขายผลิตผลตามข้อ 15(3) ให้กำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้เสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันกู้

(4) เงินกู้เพื่อชำระหนี้สินภายนอก ตามข้อ 15(4) กำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นรายงวดตามที่เห็นสมควรโดยคำนึงถึงจำนวนเงินกู้ รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของผู้กู้โดยปกติให้ชำระเสร็จไม่เกินสิบปีนับแต่วันกู้ เว้นแต่มีเหตุพิเศษไม่เกินสิบสองปีนับแต่วันกู้ หรือถ้ามีความจำเป็นอาจกำหนดให้ชำระเสร็จไม่เกินยี่สิบปีนับแต่วันกู้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ข้อ 18 เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหรือเป็นค่าลงทุนตามข้อ 15(5) ให้กำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

หลักประกันเงินกู้

ข้อ 20 การให้กู้เงินตามข้อ 15(1) (2) (3) และ (4) ของข้อบังคับนี้ให้มีหลักประกันดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่นจำนองเป็นประกันโดยผู้จัดการได้สอบสวนและพิจารณาเป็นที่พอใจว่า อสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่ผู้จัดการประเมินไว้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้

การจำนองนั้นให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงของราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ตามที่ผู้จัดการเห็นสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ทั้งหลายของผู้กู้ซึ่งมีอยู่หรือจะพึงมีขึ้น

ในกรณีผู้กู้คนใดคนหนึ่งที่มีประวัติการชำระหนี้ดี หรือมีคุณสมบัติตามที่ผู้จัดการ กำหนด ผู้จัดการอาจพิจารณาผ่อนผันให้ผู้กู้ กู้เงินโดยมีอสังหาริมทรัพย์เฉพาะส่วนที่เป็นที่ดิน ใช้เป็นประกันได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบของราคาประเมินและวงเงินจำนวนทั้งสิ้น โดยคำนวณตาม มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอยู่ในขณะกู้เงินครั้งใหม่

ในกรณีเป็นการกู้เงินเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพตามข้อ 15(1) (2) หรือเพื่อชำระ หนี้สินภายนอก ตามข้อ 15(4) ผู้จัดการอาจพิจารณาผ่อนผันให้ผู้กู้คนใดคนหนึ่งกู้เงินโดยมี อสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาประเมิน และวงเงินจำนวนน้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้จำนวนเป็น ประกันก็ได้แต่ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนเงินกู้ และต้องมีบุคคลซึ่งผู้จัดการสอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยหนึ่งคน และในกรณีอสังหาริมทรัพย์ที่นำมาจำนองเป็นประกัน หนี้เงินกู้มีราคาที่สูงกว่าผู้จัดการประเมินน้อยกว่าหนึ่งเท่าของจำนวนเงินกู้ แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบ ของจำนวนเงินกู้ หากผู้จัดการเห็นสมควรอาจพิจารณาให้ผู้กู้นำบุคคลไม่น้อยกว่าสองคนที่ ผู้จัดการพิจารณาแล้วเห็นสมควรเป็นผู้ค้ำประกันร่วมก็ได้

การถอนจำนองจะกระทำได้ เมื่อผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของตนต่อธนาคารเสร็จแล้ว หรือเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

นอกจากการจำนองอสังหาริมทรัพย์ ผู้จัดการจะให้ผู้กู้จัดให้มีคนค้ำประกันเงินกู้ ด้วยก็ได้

(2) มีหลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือเงินฝากในธนาคารนี้เป็นประกัน โดยจำนวนเงินกู้ต้อง ไม่เกินร้อยละแปดสิบแห่งค่าของหลักทรัพย์ หรือเงินฝากที่เป็นประกัน

กรณีใช้เงินฝากในธนาคารเป็นประกันให้ใช้เฉพาะการให้กู้เงินที่มีกำหนดระยะเวลา ชำระหนี้เงินกู้เสร็จไม่เกินห้าปี นับแต่วันกู้ ทั้งนี้การถอนเงินฝากที่ใช้เป็นประกันจะกระทำได้เมื่อ มีการชำระหนี้เงินกู้ที่ใช้เงินฝากเป็นประกันเสร็จสิ้นแล้ว

(3) มีลูกค้ำประจำสาขาหรือบุคคลอื่นซึ่งผู้จัดการได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นสมควร ทำหนังสือรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม โดยจำนวนเงินกู้ของผู้กู้แต่ละราย ต้องไม่เกินหนึ่งแสนห้า ห้าหมื่นบาท ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ รายได้ ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สิน หนี้สิน หรือภาระการชำระหนี้ของผู้ทำหนังสือรับรองรับผิดชอบ ลูกหนี้ร่วมแต่ละรายประกอบด้วย

(4) มีลูกค้ำประจำสาขา หรือบุคคลอื่นซึ่งผู้จัดการได้สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นสมควร ให้เป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน โดยจำนวนเงินกู้ที่ใช้บุคคลค้ำประกัน ดังกล่าวของผู้กู้แต่ละราย ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ต้องไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงขีดความสามารถในการ ประกอบอาชีพ รายได้ ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สิน หนี้สินหรือภาระการชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันแต่ละราย ประกอบด้วย

ผู้ค้าประกันคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้าประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้มากกว่าสองคน ในเวลาเดียวกันไม่ได้การที่ผู้ค้าประกันพ้นจากการเป็นลูกค้าประจำสาขาไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้ค้าประกันพ้นจากความรับผิดชอบในการค้าประกัน ทั้งนี้จนกว่าผู้กู้ได้จัดให้บุคคลอื่น หรือลูกค้าประจำสาขาคนอื่น ซึ่งผู้จัดการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเข้าเป็นผู้ค้าประกันแทน

(5) มีหลักประกันอื่นตามที่ผู้จัดการกำหนดเป็นประกัน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ข้อ 21 ในกรณีเป็นเงินกู้ตามโครงการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบไว้แล้วให้มีหลักประกันเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการอนุมัติไว้

ข้อ 22 เมื่อผู้จัดการเห็นว่าเหตุอันทำให้หลักประกันเสื่อมลง ผู้กู้ต้องจัดการ แก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกัน ตามที่ได้รับแจ้งจากผู้จัดการ

ข้อ 23 นอกจากหลักประกันตามข้อ 20 ผู้จัดการมีอำนาจเรียกให้ผู้กู้จ้างหรือจําหน่ายทรัพย์สินอื่น ๆ แก่ธนาคารเป็นประกันการชำระเงินกู้จากธนาคารด้วย ตลอดจนเรียกให้ผู้กู้เอาประกันภัยทรัพย์สินได้ตามที่เห็นสมควร

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

ข้อ 24 ดอกเบี้ยเงินกู้ตามข้อบังคับนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศของธนาคารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเงินกู้ตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ หรือเงินกู้ที่มีสัญญา หรือมีพันธะกำหนดเรื่องดอกเบี้ยไว้เป็นอย่างอื่น ให้เรียกดอกเบี้ยในอัตราตามที่โครงการหรือสัญญา หรือพันธะดังกล่าวได้กำหนดไว้ แล้วแต่กรณี

ข้อ 25 กรณีที่ผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่ผู้จัดการกำหนดให้เรียกดอกเบี้ยสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้นเพิ่มขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้อีกไม่เกินร้อยละสามต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จ

กรณีที่เงินกู้นั้นเป็นเงินกู้ตามข้อ 24 วรรคสอง ให้เรียกดอกเบี้ยสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนด เฉพาะหนังสือสัญญากู้นั้นเพิ่มขึ้นเท่ากับอัตราตามที่กำหนดตามข้อ 24 วรรคหนึ่ง พร้อมกับให้เรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินร้อยละสามต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จ

ดอกเบี้ยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเมื่อรวมกันแล้ว จะต้องไม่เกินอัตราตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีที่ผู้กู้ประสบความเสียหายอันเนื่องมาจากผู้กู้ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติอย่างร้ายแรง หรือประสบเหตุอย่างอื่นที่ผู้กู้มิได้ก่อให้เกิดขึ้นเอง หรือความเสียหายที่ผู้กู้ก่อให้เกิดขึ้นกับผลผลิตของตนเองโดยมิได้ประมาทเลินเล่อ ให้ผู้จัดการมีอำนาจเรียกดอกเบี้ยเพิ่มตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

กรณีอื่น ๆ ซึ่งผู้จัดการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการสมควรได้รับการผ่อนผันให้ผู้จัดการเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

การชำระหนี้เงินกู้

ข้อ 26 ผู้กู้ต้องชำระหนี้เงินกู้แก่ธนาคาร ณ สำนักงานสาขาในการชำระหนี้เงินกู้ หลังจากจัดใช้ค่าฤชาธรรมเนียม (ถ้ามี) แล้วให้ชำระดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงชำระต้นเงิน

ข้อ 27 ผู้กู้มีสิทธิชำระหนี้เงินกู้ตามข้อบังคับนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนก่อนถึงกำหนดได้

ในการกู้เงินตามข้อ 15(3) ผู้จัดการอาจอนุญาตให้ผู้กู้ขอไถ่ถอนการจำนำหรือนำผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์จำนำทั้งหมดหรือบางส่วนออกจำหน่าย โดยปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติที่ผู้จัดการกำหนดไว้ เพื่อได้เงินมาชำระหนี้เงินกู้และค่าอุปกรณ์แก่ธนาคารได้

การผิดชำระเงินรายงวดและการผ่อนเวลาชำระหนี้เงินกู้

ข้อ 28 ในกรณีที่ผู้จัดการได้สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้กู้ไม่สามารถชำระเงินรายงวดทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่กำหนดไว้ เพราะมีเหตุจำเป็นอันควรผ่อนผันก็ให้ผิดการชำระเงินรายงวดส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้นได้

ข้อ 29 ในกรณีที่ผู้จัดการได้สอบสวนและพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ เพราะมีเหตุจำเป็นอันควรผ่อนผันก็ให้ผ่อนเวลาชำระหนี้ได้ตามที่เห็นสมควร คราวหนึ่ง ๆ ไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาชำระหนี้เงินกู้รายหนึ่ง ๆ เกินห้าคราวไม่ได้ นอกจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ทรัพย์สินที่ผู้กู้ได้กรรมสิทธิ์มาโดยใช้เงินกู้จากธนาคาร

ข้อ 30 ทรัพย์สินที่ผู้กู้ได้กรรมสิทธิ์มาโดยใช้เงินกู้จากธนาคารนั้น ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งโดยปกติใช้ดำเนินงานได้เกินกว่าสามปี และแต่ละหน่วยมีค่าตั้งแต่สามพันบาท ให้ระบุนุ้ห้ามการโอน จำนอง หรือจำนำ ไว้ในเอกสารการกู้เงิน

ข้อ 31 ผู้กู้จะโอน จำนอง หรือจำนำทรัพย์สินดังกล่าวในข้อ 30 ไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากธนาคาร

การขออนุญาตโอน จำนอง หรือจำนำทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ผู้กู้ต้องยื่นคำขอต่อสาขาที่ตนขอกู้เงินเมื่อได้รับคำขอ ผู้จัดการจะออกหนังสืออนุญาตโอน จำนอง หรือจำนำทรัพย์สินได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อเป็นการโอน จำนอง หรือจำนำ เพื่อประโยชน์แก่ธนาคารเอง
- (2) เมื่อผู้กู้ได้ชำระหนี้เงินกู้ที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว
- (3) เมื่อผู้จัดการเห็นว่าผู้กู้มีเหตุจำเป็นอันควรผ่อนผันให้โอน จำนอง หรือจำนำทรัพย์สิน โดยไม่กระทบกระเทือนการที่ธนาคารจะได้รับชำระหนี้เงินกู้จากผู้กู้นั้น
- (4) เมื่อผู้กู้ไม่ชำระเงินรายงวดตามกำหนดสำหรับงวดนั้น ๆ โดยไม่ได้รับอนุมัติให้ผิดการชำระหรือเมื่อผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้และดอกเบี้ยให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเงินกู้รายนั้น โดยไม่ได้รับอนุมัติให้ผ่อนเวลาหรือไม่ชำระให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่ผ่อนผันให้
- (5) เมื่อผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือคำแนะนำของธนาคารในกรณีตามวรรคหนึ่ง ธนาคารมีสิทธิหักจำนวนเงินที่อยู่ในความครอบครอง ซึ่งต้องจ่ายให้แก่ผู้กู้นั้นเพื่อชำระหนี้ได้

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ข้อ 33 ธนาคารอาจพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ของธนาคารที่มีลักษณะ ดังนี้

- (1) ลูกหนี้ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้
 - (1.1) เมื่อลูกหนี้มีหนี้อันเป็นภาระหนักซึ่งเกิดจากเหตุสุจริตและจำเป็น เช่น ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติอย่างร้ายแรง ประสบปัญหาการผลิต การตลาด ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้แก่ธนาคารได้ แม้ธนาคารได้พิจารณาผ่อนผันตามข้อ 28 หรือข้อ 29 แล้ว ก็ยังไม่มีเส้นทางชำระหนี้
 - (1.2) ลูกหนี้ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจ และสมัครใจแก้ไขปัญหา เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความจริงแก่ธนาคาร และยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของธนาคาร
 - (1.3) ต้องมีแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้กับธนาคารตกลงร่วมกัน เพื่อให้ลูกหนี้สามารถประกอบอาชีพ และมีรายได้เพียงพอชำระหนี้แก่ธนาคาร
 - (1.4) ในกรณีจำเป็น ธนาคารอาจพิจารณาให้เงินกู้เพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพด้วยก็ได้ หรือ
- (2) ลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระหนี้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนด

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ดำเนินการได้ ดังนี้

- (1) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ธนาคารไม่สูญเสีย ได้แก่
 - (ก) การลดอัตราดอกเบี้ย
 - (ข) การขยายเวลาชำระหนี้

(ค) การให้ระยะเวลาปลอดการชำระต้นเงิน หรือปลอดชำระบัญชีรวมดอกเบี้ย
 (ง) การยอมรับเอาทรัพย์สินที่มีมูลค่าตลาดสูงกว่าหรือเท่ากับยอดหนี้ตามบัญชี
 เป็นการชำระหนี้

(2) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ธนาคารต้องสูญเสีย ได้แก่

(ก) การลดดอกเบี้ย

(ข) การลดต้นเงิน

(ค) การผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้

(ง) การยอมรับเอาทรัพย์สินที่มีมูลค่าตลาดต่ำกว่ายอดหนี้ตามบัญชีเป็นการชำระหนี้

(จ) การรับชำระหนี้บางส่วนจากการโอนขายทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ให้กับบุคคลอื่น
 แล้วลดหนี้ที่เหลือให้

ทั้งนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้แบบไม่สูญเสียและแบบสูญเสีย ต้องดำเนินการให้
 สอดคล้องกับแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขหนี้ไม่ว่าจะเป็นหนี้ทั่วไป
 หรือหนี้ที่มีปัญหาให้ธนาคารมีโอกาสได้รับเงินคืนและหนี้นั้นยังคงสามารถก่อประโยชน์สูงสุด
 ทั้งต่อธนาคารและลูกหนี้เอง

ข้อ 34 ให้ผู้จัดการและคณะกรรมการกัลนกรองมีอำนาจอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
 ดังนี้

(1) การอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ผู้จัดการและคณะกรรมการกัลนกรอง
 มีอำนาจอนุมัติวงเงินกู้สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้แก่ลูกค้าเท่ากับอำนาจในการกำหนด
 วงเงินกู้ตามข้อบังคับนี้

(2) การคิดดอกเบี้ย

(2.1) การยกเว้นการเรียกดอกเบี้ยเพิ่ม ให้ผู้จัดการและคณะกรรมการกัลนกรองมี
 อำนาจอนุมัติยกเว้นการเรียกดอกเบี้ยที่เรียกเพิ่ม สำหรับต้นเงินเดิมของลูกค้าหนี้ที่ขอปรับปรุงโครงสร้าง
 หนี้ทั้งจำนวน ได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

(2.2) การลดดอกเบี้ยต่างชำระ

(2.2.1) ให้ผู้จัดการมีอำนาจอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กรณีลดดอกเบี้ย
 และชำระหนี้เสร็จ ให้แก่ลูกหนี้รายบุคคล ได้ไม่เกินรายละห้าล้านบาท

(2.2.2) ให้คณะกรรมการกัลนกรองมีอำนาจอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้าง
 หนี้กรณีลดดอกเบี้ยและชำระหนี้เสร็จ ให้แก่ลูกหนี้รายบุคคล ได้ไม่เกินรายละสิบล้านบาท

(2.3) การลดอัตราดอกเบี้ย ให้คณะกรรมการกัลนกรองมีอำนาจอนุมัติการลด
 อัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นใหม่จากสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

(3) การยอมรับเอาทรัพย์สินชำระหนี้แทนจำนวนเงินที่กู้ยืม

(3.1) ให้ผู้จัดการมีอำนาจอนุมัติการยอมรับเอาทรัพย์สินชำระหนี้แทนจำนวนเงินที่กู้ยืม โดยมูลค่าทรัพย์สินต้องมีราคาเท่ากับหรือสูงกว่ายอดหนี้ตามบัญชี

(3.2) ให้คณะกรรมการกัลนกรองมีอำนาจอนุมัติการยอมรับเอาทรัพย์สินชำระหนี้แทนจำนวนเงินที่กู้ยืม โดยมูลค่าทรัพย์สินต้องมีราคาเท่ากับหรือสูงกว่ายอดหนี้ต้นเงินกู้ตามบัญชี

ข้อ 35 การทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้จะต้องจัดให้มีหลักประกันตามข้อ 20(1) หรือ (2) เป็นลำดับแรก หากไม่สามารถจัดหาหลักประกันดังกล่าวได้ จึงให้จัดหาหลักประกันตามข้อ 20(3) หรือ (4) หรือ (5) ตามลำดับ และให้เรียกดอกเบี้ยตามอัตราในข้อ 24

อัตราส่วนขั้นต่ำแห่งการลงทุนของผู้กู้เอง

ข้อ 39 ให้ผู้จัดการกำหนดอัตราส่วนขั้นต่ำแห่งการลงทุนของผู้กู้สำหรับผู้กู้ที่ กู้เงินตามข้อ 15 (2) เกินกว่าห้าหมื่นบาท และกำหนดชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเกินกว่าสามปี อัตราส่วนขั้นต่ำแห่งการลงทุนของผู้กู้ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแห่งค่าลงทุนตามแผนงานหรือโครงการที่จะใช้เงินกู้จากธนาคาร แต่ถ้าน้อยกว่าร้อยละยี่สิบจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้จัดการเป็นราย ๆ ไป

ในกรณีที่เป็นโครงการตามข้อ 21 ให้อัตราส่วนขั้นต่ำแห่งการลงทุนของผู้กู้เองเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในโครงการซึ่งคณะกรรมการได้อนุมัติไว้แล้ว

การตรวจงานตามแผนงานหรือโครงการ

ข้อ 40 ในระหว่างที่ผู้กู้ยังมีหนี้เงินกู้อยู่กับธนาคาร ผู้จัดการมีอำนาจตรวจงานตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้จากธนาคารเป็นคราว ๆ รวมทั้งมีอำนาจเรียกให้ผู้กู้ ส่งรายงานเกี่ยวกับงานที่กล่าวนั้นตามแบบและระยะเวลาที่กำหนด

วิธีดำเนินการให้กู้

ข้อ 41 วิธีดำเนินการให้เกษตรกรกู้เงินตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามวิธีปฏิบัติที่ผู้จัดการกำหนด

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	ประชัน แสนโซ
วัน เดือน ปี เกิด	29 เมษายน 2516
ที่อยู่ปัจจุบัน	196 หมู่ 10 ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
ที่ทำงานปัจจุบัน	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาป่าแดด
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พนักงานพัฒนาธุรกิจ 7
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2549	พนักงานพัฒนาธุรกิจ 7 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2548	พนักงานพัฒนาธุรกิจ 6 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2547	พนักงานพัฒนาธุรกิจ 5 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2545	พนักงานพัฒนาธุรกิจ 4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2539	ครูอัตราจ้าง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	วท.บ. มหาวิทยาลัยแม่ใจ